

12.

На основу члана 37. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша”, број 88/08), Скупштина Града Ниша, на седници од 9. фебруара 2015. године, доноси

О Д Л У К У
О УСВАЈАЊУ СТРАТЕГИЈЕ О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ ГРАДА НИША
2015-2020

Члан 1.

Усваја се Стратегија о социјалној заштити Града Ниша 2015-2020.
Текст Стратегије о социјалној заштити Града Ниша 2015-2020 је саставни део ове Одлуке.

Члан 2.

Акциони план за 2015-2016 годину за спровођење Стратегије о социјалној заштити Града Ниша 2015-2020 одштампан је уз ову Стратегију и чини њен саставни део.

Члан 3.

За спровођење Стратегије о социјалној заштити Града Ниша 2015-2020 задужује се Управа за дечију социјалну и примарну здравствену заштиту.

Члан 4.

Одлуку објавити у "Службеном листу Града Ниша".

Број: 06-59/2015-7-02
У Нишу, 9. фебруар 2015. године

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

Председник
Проф. др Миле Илић, с.р.

СТРАТЕГИЈА
О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ ГРАДА НИША 2015-2020

Уводна реч Градоначелника

Стратешки план развоја социјалне заштите Града Ниша настао је као потреба за развојем нових и унапређењем постојећих услуга социјалне заштите на локалном нивоу, које ће, вођене приоритетима, унапредити социјални живот наших грађана.

У најширем смислу речи, социјална заштита обухвата системе социјалне сигурности и социјалне заштите који су регулисани Законом о социјалној заштити и социјалној сигурности грађана. Делатност социјалне заштите подразумева организоване мере и активности на стварању услова за остваривање заштитне функције породице, услова за самосталан живот и рад лица која се налазе у стању социјалне потребе, или за њихово активирање у складу са способностима, обезбеђивање средстава за живот материјално необезбеђеним - за рад неспособним грађанима и другим грађанима који су у стању социјалне потребе, има за циљ пружање помоћи грађанима и

њиховим породицама када дођу у стање социјалне потребе.

Град Ниш ће као универзитетски и регионални центар Југоисточне Србије створити повољан привредни и пословни амбијент који ће омогућити квалитетнији живот својим суграђанима у погледу:

Задовољавања разноврсних потреба грађана стварањем развијене мреже и чвршће међусекторске сарадње свих социјалних актера, сходно њиховим надлежностима, пружајући једнак приступ квалитетним и разноврсним услугама социјалне заштите;

- Унапређења сервиса подршке за пружање услуга рањивим категоријама лица, сходно специфичностима њихових потреба, као што су: појединци у стању социјалне потребе, особе са инвалидитетом (сензорним, менталним, физичким), деца, млади, стари, без обзира на верску, расну, и националну припадност,
- Унапређења и заштите људских права стварањем приступачног и доступног окружења сваком појединцу (по принципу једнакости за све), а у складу са Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом Министарства за рад и социјалну политику Републике Србије
- Увођења и унапређења социјалног предузетништва као иновативан начин решавања социјалних, економских, образовних, здравствених, еколошких и других проблема грађана као и подизања стандарда и квалитета живота у локалној заједници.

Координираним деловањем са другим системима у циљу усклађивања реформских процеса од значаја за социјалну заштиту грађана и развојем постојећих и алтернативних облика социјалне заштите, постићи ће се ефикасније задовољавање потреба.

Уз активирање постојећих ресурса и развој нових капацитета створиће се систем одрживих, квалитетних услуга социјалне заштите, усклађених са потребама и жељама корисника, које ће бити лако доступне свим корисницима. Развој ресурса и ефикасније коришћење постојећих, допринеће друштвено-економском оснаживању и осамостаљивању појединаца и породица из рањивих и маргинализованих група.

Проценама и континуираним праћењем потреба корисника, адекватно ће се планирати континуирана реализација и евалуација процеса пружања услуга појединцима и циљним друштвеним групама.

Информисањем и едуковањем грађана, јачањем друштвене кохезије и неговањем независности и способности људи да помогну сами себи, оствариће се интеграција маргинализованих група.

Проширен и развијен систем услуга социјалне заштите ће бити потпуно доступан заједници у циљу осигурања квалитетног живота свих становника нашег града. Имајући у виду да је циљ усмерен на развој широког и кохерентног система пружања услуга, бољи животни стандард и свеопште добро наших грађана јесу очекивани ефекат примене и поштовања овог документа.

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Проф. др Зоран Перишић

1. Увод

Стратегија социјалне заштите града Ниша 2015-2020 је настала као резултат потребе да се област социјалне заштите у Граду систематски, плански и дугорочно регулише у складу са актуелним законским оквиром у Републици Србији у области социјалне заштите и ЕУ стандардима.

Овај документ је израз посвећености градске управе Ниша и свих актера релевантних за социјалну заштиту, проналажењу најцелисходнијих одговора, с једне стране, на потребе корисника и потенцијалних корисника социјалне заштите и, с друге стране, на могућности и капацитете локалне заједнице.

Стратегија је заснована на истраживању ситуације у области социјалне заштите у Граду у актуелном тренутку обављеног у оквиру пројекта **Развој услуга социјалне заштите у граду Нишу** који је спровео Центар за развој грађанског друштва PROTECTA из Ниша уз подршку Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије (актуелно: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања) - Сектора за бригу о породици и социјалну заштиту. План развој услуга социјалне заштите у граду Нишу 2014-2016, настао као резултат тог пројекта, чини саставни део ове Стратегије и у деловима који се односе на 2015. и 2016. годину представља окосницу Акционог плана Стратегије.

Поред поменутог пројекта и његових резултата, овај документ се ослања и на нацрт Стратешког плана развоја социјалне заштите града Ниша 2010-2014, припремљен у оквиру пројекта развоја социјалне заштите у Србији на локалном нивоу који је у периоду 2008-2009. година спроводило Министарство рада и социјалне политике, уз подршку норвешког Министарства спољних послова и британске владе кроз DfID (Агенцију британске владе за међународни развој). Иако овај документ није финализиран и усвојен, у току припреме актуелне Стратегије социјалне заштите града Ниша, узели смо у обзир неке његове делове, и то првенствено оне који се односе на визију, мисију, вредности и принципе социјалне заштите.

Ова Стратегија је у складу са Стратегијом развоја града Ниша за период 2009-2020, која у оквиру стратешког правца III: *Уравнотежено и свеобухватно побољшање квалитета живота у граду Нишу* и одговарајућег стратешког циља: *Створити подстицајну и безбедну друштвену средину у којој ће сви грађани моћи да искажу и да задовоље своје потребе за припадањем и идентитетом, дружењем и личним развојем*, између осталог предвиђа и пројектовање локалног система социјалне заштите, који уз постојеће институције укључује и појединце, организације цивилног друштва и приватни сектор.

У припреми Стратегије учествовали су Центар за развој грађанског друштва PROTECTA, као координатор и организатор целог процеса, који је обезбедио стручну подршку захваљујући унутрашњим капацитетима и ангажованом тиму експерата и стручних консултаната. У оквиру активности на поменутом пројекту, формирана је Радна група Градског већа, сачињена од представника релевантних градских управа, установа социјалне заштите, организација цивилног друштва - пружалаца услуга социјалне заштите, других установа значајних за планирање услуга социјалне заштите (установе образовања, здравства, запошљавања и полиције). Радну групу, чинили су:

1. Бранислав Ранђеловић, члан Градског већа града Ниша и председник Радне групе
2. Душица Давидовић, одборник Скупштине града Ниша
3. Марина Савовић, Савет особа са инвалидитетом (ОСИ) града Ниша
4. Ружица Ђорђевић, Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту
5. Игор Здравковић, Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке
6. Јаворка Ранђеловић, Центар за социјални рад *Свети Сава*
7. Мирјана Стаменковић, Геронтолошки центар Ниш
8. Душко Кликовац, Полицијаска управа (ПУ) Ниш
9. Наташа Поповић, Национална служба за запошљавање (НСЗ) - Филијала Ниш
10. Биљана Јовановић, Удружење самоохраних мајки
11. Ана Саћиповић, Удружење Ромкиња *Освит*
12. Дејан Милошевић, Центар за развој грађанског друштва PROTECTA

Тим експерата и консултаната чинили су: Бранка Павловић, Снежана Стојановић и Иван Тасић.

Сви термини у овом документу који су у мушком роду односе се истовремено и на мушки и

женски род. Овим документом се залажемо за пуну родну равноправност

2. Резиме

ВИЗИЈА социјалне заштите града Ниша. Као раскрсница путева, култура, идеја, академског знања и средина која уважава посебности, Ниш ће развијати рационално, одговорно и посвећено управљање Градом и свеукупну социјалну политику усмерену на социјалну сигурност свих грађана. У оквиру тога, град Ниш ће омогућити квалитетну социјалну заштиту у локалној заједници:

- Доступност и унапређен квалитет постојећих услуга и активан развој нових услуга социјалне заштите;
- Превенцију сиромаштва и унапређење капацитета породице и појединца;
- Социјално укључивање осетљивих група грађана.

Континуиран развој социјалне заштите заснивамо на планирању, које прати потребе становништва, карактеристикама средине, као и активној сарадњи са грађанима у реализацији свих планова. То нам омогућава да креирамо ефикасне услуге, развијамо њихову понуду и плурализам пружалаца тих услуга.

Мисија социјалне заштите Ниша је да постанемо социјално одговоран град у коме животне могућности становника нису одређене полом, пореклом, етничком припадношћу и/или начином на који живе.

Локална самоуправа ће: сталним изграђивањем својих капацитета, коришћењем пуне међусекторске сарадње, развијањем тржишта услуга социјалне заштите, територијално и функционално доступних свим грађанима Ниша, успостављањем регионаних услуга и пуном посвећеношћу континуираном усавршавању свих актера у области социјалне заштите, преузети лидерство у обезбеђивању могућности за остваривање потреба и права грађана у овој области. Развијеним капацитетима у структури Града, обезбедиће се транспарентност, одрживо финансирање, квалитет и стандарди квалитета за услуге подршке ризичним и осетљивим групама грађана. У циљу свеобухватне социјалне сигурности својих грађана, град Ниш ће: континуирано развијати услуге превенције сиромаштва; развијати нове и усавршавати постојеће услуге подршке социјалном укључивању најосетљивијих група грађана; успостављати и оперативно уводити нове структуре у систем градске управе за обезбеђивање синергије локалних ресурса и системског, међусекторског приступа социјалној заштити; обезбедити доступност рада у области социјалне заштите локалној јавности и примењивати пуну партиципативност у планирању и реализацији активности локалне самоуправе.

Стратешки правци развоја социјалне заштите у граду Нишу су:

1. Прикупљање, чување и ажурирање података значајних за социјалну заштиту у складу са националном и ЕУ статистиком;
2. Транспарентни систем наручивања услуга социјалне заштите од стране локалне самоуправе;
3. Социјална инклузија друштвено осетљивих група: особа са инвалидитетом (ОСИ); деце из осетљивих група (са сметњама у развоју, из сиромашних породица, из руралних подручја Града, ромске деце, деце без родитељског старања која излазе из систем друштвене бриге о деци, других група деце у ризику); старих особа; радно способних незапослених особа; осетљивих породица (једнородитељских породица, породица са члановима са сметњама у развоју или хроничним болестима, дисфункционалних породица итд.); жена и деце - жртва насиља у породици;
4. Мултисекторска сарадња (социјална заштита-образовање-примарно здравство-организације цивилног друштва) у циљу социјалне заштите и унапређења инклузије друштвено осетљивих група.

Стратешки циљеви социјалне заштите су:

- (1) Успостављен систем прикупљања, чувања и ажурирања података значајних за социјалну заштиту у складу са националном и ЕУ статистиком.

(2) Успостављен транспарентан систем наручивања услуга социјалне заштите од стране локалне самоуправе.

(3) Развијен систем локалних услуга социјалне заштите, у складу са стандардима услуга и захтевима за њихово лиценцирање, за осетљиве групе грађана који подржава њихову активну партиципацију и социјалну инклузију.

(4) Развијена мултисекторска сарадња (социјална заштита-образовање-примарно здравство-организације цивилног друштва) у циљу социјалне заштите и унапређења инклузије друштвено осетљивих група.

Приоритети социјалне заштите су дефинисани на нивоу приоритетних група за које ће се развијати локалне услуге социјалне заштите. Те групе су следеће:

1. Деца из осетљивих група:

- o Деца са сметњама у развоју;
- o Деца из сиромашних породица;
- o Деца из руралних подручја Града;
- o Ромска деца;
- o Деца без родитељског старања која излазе из систем друштвене бриге о деци
- o Деца у ризику (од занемаривања, напуштања, социјално неприхватљивог понашања итд.);

2. Особе са инвалидитетом (ОСИ);

3. Старе особе (преко 65 година);

4. Радно способне незапослене особе, укључујући младе (25-29 година) и тешко запошљиве групе грађана (45-55 година);

5. Жена и деце - жртве насиља у породици;

6. Осетљиве породице (једнородитељске породице, породице са члановима са сметњама у развоју или хроничним болестима, дисфункционалне породице итд.);

7. Роми (у оквиру свих наведених приоритетних група од 2 до 6) који живе у ризику од сиромаштва и социјалне искључености.

Главне **стратешке мере и акције** за остварење стратешких циљева су следеће.

Мере и акције за стратешки циљ 1:

Мере и акције чији је носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту)

1.1. Креирање јединствене базе података о социјалној заштити на локалном нивоу и упитника за прикупљање података

1.2. Успостављање процедура за прикупљање, чување и ажурирање података јединствене за све пружаоце услуга социјалне заштите у Граду (која укључује и мере за санкционисање пружалаца услуга који не поштују процедуре)

Мере и акције чији су носиоци пружаоци услуга социјалне заштите

1.3. Попуњавање упитника за прикупљање података, чување и ажурирање података у складу са процедурама

Мере и акције за стратешки циљ 2:

Мере и акције чији је носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну

здравствену заштиту)

2.1. Успостављање транспарентног система наручивања услуга социјалне заштите у складу са постојећим првним оквиром

Мере и акције за стратешки циљ 3:

Мере и акције чији су носиоци локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту) и пружаоци услуга социјалне заштите

3.1. Примена Плана развоја услуга социјалне заштите у граду Нишу 2015-2017

Мере и акције чији су носиоци пружаоци услуга социјалне заштите

3.2. У складу са моделом разрађеним у Плану развоја услуга социјалне заштите у граду Нишу 2015-2017, развијање следећих услуга социјалне заштите:

- Помоћ и нега у кући за старије особе и ОСИ
- Дневни боравак за децу са сметњама у развоју
- Становање уз подршку за младе - привремено становање
- Помоћ и нега у кући за децу и младе са сметњама у развоју и/или инвалидитетом
- Предах услуга за децу са сметњама у развоју и/или инвалидитетом и њихове породице
- Персонални асистент за ОСИ и лични пратилац за децу и младе са сметњама у развоју и/или инвалидитетом
- СОС телефон за жене са инвалидитетом
- Бесплатна правна помоћ за ОСИ
- Бесплатно психосоцијално саветовалиште за ОСИ
- Дневни боравак за старе
- Дневни боравак за дементне
- Прихватна станица
- Прихватилиште
- Сигурна кућа за жртве насиља у породици
- СОС телефон за жене-жртве насиља
- Свратиште за децу
- Породични сарадник

Мере и акције за статешки циљ 4:

Мере и акције чији је носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту)

4.1. Развијање протокола о мултисекторској сарадњи свих актера социјалне заштите/пужалаца услуга социјалне заштите у Граду

4.2. Успостављање процедура комуникације и координације свих актера социјалне заштите/пужалаца услуга социјалне заштите у Граду

3. Визија

ВИЗИЈА социјалне заштите града Ниша

Као раскрсница путева, култура, идеја, академског знања и средина која уважава посебности, Ниш ће развијати рационално, одговорно и посвећено управљање Градом и свеукупну социјалну политику усмерену на социјалну сигурност свих грађана. У оквиру тога, град Ниш ће омогућити квалитетну социјалну заштиту у локалној заједници:

- Доступност и унапређен квалитет постојећих услуга и активан развој нових услуга социјалне заштите;
- Превенцију сиромаштва и унапређење капацитета породице и појединца;
- Социјално укључивање осетљивих група грађана.

Континуиран развој социјалне заштите заснивамо на планирању које прати потребе становништва, карактеристике средине и активној сарадњи са грађанима у реализацији свих планова. То нам омогућава да креирамо ефикасне услуге, развијамо њихову понуду и плурализам пружалаца тих услуга.

4. Мисија

Наша мисија је да постанемо социјално одговоран град, у коме животне могућности становника нису одређене полом, пореклом, етничком припадношћу и/или начином на који живе.

Локална самоуправа ће: сталним изграђивањем својих капацитета, коришћењем пуне међусекторске сарадње, развијањем тржишта услуга социјалне заштите, територијално и функционално доступних свим грађанима Ниша, успостављањем регионалних услуга и пуном посвећеношћу континуираном усавршавању свих актера у области социјалне заштите, преузети лидерство у обезбеђивању могућности за остваривање потреба и права грађана у овој области.

Развијеним капацитетима у структури Града, обезбедиће се транспарентност, одрживо финансирање, квалитет и стандарди квалитета за услуге подршке осетљивим групама грађана.

У циљу свеобухватне социјалне сигурности својих грађана, град Ниш ће:

- Континуирано развијати услуге превенције сиромаштва ;
- Развијати нове и усавршавати постојеће услуге подршке социјалном укључивању најосетљивијих група грађана;
- Успостављати и оперативно уводити нове структуре у систем градске управе за обезбеђивање синергије локалних ресурса и системског, међусекторског приступа социјалној заштити;
- Обезбедити доступност рада у области социјалне заштите локалној јавности и примењивати пуну партиципативност у планирању и реализацији активности локалне самоуправе.

5. Принципи и вредности

Наше ВРЕДНОСТИ у области социјалне заштите су:

- **Истинско ангажовање локалне заједнице и обезбеђивање свеобухватног приступа**

Подржаваћемо информисање и активност локалне заједнице како би сви имали могућности да у складу са својим потребама и жељама узму учешћа у процесу друштвеног планирања.

- **Отвореност и једнакост међу партнерима**

Радићемо на начин који подржава важност отворености и једнакости међу партнерима и остваривање напретка на бази постигнуте сагласности.

- **Заједнички рад на ефикасном пружању услуга које одговарају локалним потребама**

Разрадићемо заједнички систем за побољшање пружања услуга и квалитета живота грађана Ниша.

- **Усмереност на резултате**

Усмерићемо се на постизање одређених резултата. Поставићемо стимулативне циљеве и проширити постојеће процесе како бисмо контролисали утицај нашег рада. Радићемо на сталном побољшању услуга.

- **Једнаке могућности за све становнике Ниша**

Обезбедићемо једнакост свих потреба и свих група грађана у планирању, стварању и пружању услуга социјалне заштите.

- **Заједнички рад на смањењу сиромаштва у Граду**

Израдићемо јасан и усмерен план за борбу против социјалне угрожености и искључености, усмеравајући ресурсе на подручја и групе где је проблем највећи.

- **Континуирано побољшање услуга**

Радићемо заједно на континуираном побољшању пружања услуга, укључујући побољшање социјалног амбијента, развојем солидарности и волонтерског рада.

ПРИНЦИПИ на којима заснивамо свој рад:

- **Могућност укључивања и учешћа** свих актера у заједници, институција, грађана, локалне самоуправе, у планирање и реализацију документа.
- **Уважавање различитости** појединаца и група укључених у процес планирања, према интересима, снази, заступљености у заједници, лоцираности и другим специфичностима.
- **Отвореност и транспарентност процеса**, видљивост и комуникација са онима који нису директно укључени у процес планирања,
- **Поверење и власништво** над документом од стране свих грађана и јавности, засновано на обезбеђеним механизмима за усаглашавање приоритета, уз поштовање локалних специфичности, мотива и интереса свих заинтересованих страна у заједници.
- **Подела посла и одговорност** укључених и усмереност према исходу процеса и крајњем резултату.

6. Анализа контекста

6.1. Општи подаци о граду Нишу

6.1.1. Демографски подаци

Ниш је највећи град <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B4> у југоисточној Србији <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%98%D0%B0> и седиште Нишавског управног округа

http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B8%D1%88%D0%B0%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8_%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8_%D0%BE%D0%BA%D1%80%D1%83%D0%B3. На подручју Града Ниша је, према попису из 2011

http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81_%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%88%D1%82%D0%B2%D0%B0_2011._%D1%83%D0%A1%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%98%D0%B8. године, живело 260.237 становника, док је у самом граду живело 183.164 становника, па је тако по броју становника Ниш трећи град по величини у Србији

<http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%98%D0%B0> (после Београда и Новог Сада).

Према подацима пописа становништва из 2011. године, становништво Ниша, према етничком саставу чине 21 етничка група и остали, који нису изразили своју етничку припадност. Најбројније етничке групе становништва су: Срби (243.381) и Роми (6.996).

Етничка припадност	Број	Етничка припадност	Број
Срби	243.381	Румуни	26
Албанци	97	Руси	62
Бошњаци	44	Русини	4
Бугари	927	Словаци	38
Буњевци	10	Словенци	104
Власи	15	Украјинци	20
Горанци	202	Хрвати	398
Југословени	416	Црногорци	659
Мађари	68	Остали	420
Македонци	823	Нису се изјаснили	3.018
Муслимани	58	Регионална припадност	61

Немци	28	Непознато	2.362
Роми	6.996		

Табела 1: Становништво Ниша према етничкој припадности (подаци на основу пописа 2011.)

Следећа табела приказује полну и старосну структуру становништва Ниша. Из ове табеле се види да је у Граду око 19% деце (0-18 година), што се може закључити на основу података да укупно има 50.927 становника (19.6%) старости од 0 до 19 година, као и да има око 17% старих, односно 43.742 особе које имају 65 година и више.

Табела 2: Становништво Ниша према полу и старости (попис 2011.)

Град Ниш		0-4 године	5-9 година	10-14 година	15-19 година
Укупно	260.237	11.846	12.218	12.132	14.731
Ж	133.592	5.755	5.857	5.961	7.154
М	126.645	6.091	6.361	6.171	7.577

19-24 године					
25-29 година					
30-34 године					
35-39 година					
40-44 године					
45-49 година					
16.084	18.606	19.132	18.733	17.509	17.805
7.970	9.417	9.614	9.501	8.990	9.252
8.114	9.189	9.518	9.232	8.519	8.553

50-54 године					
55-59 година					
60-64 године					
65-69 година					
70-74 године					
75-79 година					
17.993	20.506	19.200	12.555	12.460	10.337
9.209	10.630	10.132	6.753	6.753	5.689
8.784	9.876	9.068	5.707	5.707	4.648

80-84 године	85 и више година	Пунолетни	Просечна старост		
5.726	2.664	215.381	41.9		
3.394	1.642	111.862	42.8		
2.332	1.022	103.519	40.9		

Наредна табела приказује податке о особама са инвалидитетом (ОСИ) у Нишу, према попису 2011. године. Према овом извору, укупан број ОСИ у Нишу је 19.190 или 7.4% укупног броја становника. Број ОСИ расте са годинама старости становништва, тако да је међу најстаријим групама - 65 година и више, тај број 11.886 или 27% од укупног броја становника, који имају 65 и више година.

Табела 3: Особе са инвалидитетом у граду Нишу (попис 2011.)

Узраст	Укупно	Ж	М
Испод 15 година	197	85	112
15-19 година	124	56	68
20-29 година	305	132	173
30-49 година	1.689	777	912
50-59 година	2.904	1472	1432
60-64 година	2.085	1.127	958
65 и више година	11.886	7.357	4.529
Укупно за цео Град	19.190	8.184	11.006
Просечна старост	67.4	69.1	65

6.1.2. Географски, историјски, социо-културни и административни подаци

Ниш се налази 237 километара југоисточно од Београда, на реци Нишави, недалеко од њеног ушћа у Јужну Мораву. Град Ниш заузима површину од око 597 km², укључујући Нишку Бању и 68 приградских насеља.

Ниш је био административни, војни и трговински центар различитих држава и царстава, којима је, током своје дуге историје, припадао. На простору данашњег Ниша, у античком граду Наису рођени су римски цареви Константин Велики и Констанције III. Географски положај Ниша учинио га је стратешки важним и тиме примамљивим градом за многе освајаче. Током историје, територијом на којој се данашњи град налази прошли су Дарданци, Трачани, Илири, Келти, Илири, Римљани, Хуни, Авари, а затим и Византинци, Срби, Бугари и Османлије. У више наврата град су заузимали Мађари и Аустријанци. Од Турака је ослобођен 1878. године и од тада се поново налази у саставу Србије, с кратким прекидима у току Првог и Другог светског рата, када је био под окупацијом. Утицај различитих народа који су живели на територији данашњег града Ниша примећује се у културном наслеђу Града, пре свега у његовој архитектонској разноврсности.

Саобраћајна инфраструктура на територији Града чини Ниш раскрсницом копненог и ваздушног саобраћаја Балкана. Важан је привредни, универзитетски, културни, верски и политички центар Србије. Нишки универзитет, основан 1965. године, има 13 факултета и око 30.000 студената, а Град је и седиште Нишке епархије Српске православне цркве. Град Ниш је од 2004. године административно подељен на пет градских општина: Медијана, Палилула, Пантелеј, Црвени Крст и Нишка Бања.

Карта нишких општина

http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:%D0%9D%D0%B8%D1%88_%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B5.jpg

Табела 4: Основни подаци о градским општинама Ниша

Грб	Име	Површина (km²) < http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B2%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%B8_%D0%BA%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D1%80 >) Становништво (1991) < http://sr.wikipedia.org/wiki/1991 >.) Становништво (2002) < http://sr.wikipedia.org/wiki/2002 >.) Становништво (2011) < http://sr.wikipedia.org/wiki/2011 >.)			
 < http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%B0 :Grb_medijana.jpg	88.602	87.405	85.969		

16"> >Медијана <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%98%D0%B0%D0%B0%>16 					
 <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D 	73.610	72.165	73.801		

<p>1%82 %D0% B5%D 0%BA %D0% B0:File -COA_ Palilula _(Nis). gif>Па лилул а <http:// /sr.wik ipedia. org/wi ki/%D 0%93 %D1 %80% D0%B 0%D0 %B4% D1%8 1%D0 %BA %D0 %B0 %D0 %BE %D0 %BF %D1 %88% D1%8 2%D0 %B8% D0%B D%D0 %B0 %D0 %9F% D0%B 0%D0 %BB %D0 %B8% D0%B B%D1 %83% D0%B B%D0 %B0 %28% D0%9 D%D0 %B8%</p>					
---	--	--	--	--	--

D1%88%29 ≥117					
 <p> http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:Grb_crveni_krst.jp </p> <p> http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%B0%D0%A6%D1%88 </p>	34.062	33.452	32.301		

0%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%9A%D1%80%D1%81%D1%82>181					
 <p> <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:COA_Pantelej.gif >Пантелеј <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BE%D0%BF%D1 </p>	43.371	42.137	53.486		

%88% D1%8 2%D0 %B8% D0%B D%D0 %B0 %D0 %9F% D0%B 0%D0 %BD %D1 %82% D0%B 5%D0 %BB %D0 %B5% D1%9 8>141					
 <p> http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:Grb_niska_banja.jpg </p> <p> http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%81%D0 </p>	15.325	15.359	14.680		

%BA %D0 %B0 %D0 %BE %D0 %BF %D1 %88% D1%8 2%D0 %B8% D0%B D%D0 %B0 %D0 %9D %D0 %B8% D1%8 8%D0 %BA %D0 %B0 %D0 %91% D0%B 0%D1 %9A% D0%B 0>147					
 <http://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:Nis_Coat_of_Arms.png> УКУП HO59 7	254.970	250.518	260.237		

Органограм Градске управе

6.1.3. Подаци о условима у локалном окружењу значајним за пружање услуга социјалне заштите

Запосленост, просечна зарада и незапосленост у Граду

Табела 5: Најзначајнији подаци о просечној заради запослених и незапослености у Граду у току 2014. године

Просечна зарада по запосленом у граду Нишу без пореза и доприноса у октобру 2014. године	40.473 РСД
Градска општина са највећом просечном зарадом без пореза и доприноса у октобру 2014. године - Медијана	42.418 РСД
Градска општина са најмањом просечном зарадом без пореза и доприноса у октобру 2014. године - Нишка Бања	27.106 РСД
Укупан број незапослених у новембру 2014. године	34.288
Број незапослених жена у новембру 2014. године	15.783
Број незапослених мушкараца у новембру 2014. године	18.505
Број незапослених који први пут траже запослење у новембру 2014. године	9.389
Број незапослених који траже запослење у новембру 2014. године, а претходно су били у радном односу	24.899
Највећи број незапослених према нивоу стручне спреме у новембру 2014. године - IV степен стручне спреме	12.704

Образовање и васпитање у Граду

Табела 6: Предшколске установе, објекти и број деце у школској 2012/2013. години у Граду

Јавне установе		
Назив установе	Број објеката	Број деце
Предшколска установа <i>Пчелица</i>	79	6.706
Број васпитних група у Предшколској установи <i>Пчелица</i>		285
Обавезни припремни предшколски програм	Број група	92
	Укупан број деце	3.163
	% обухвата у односу на број живорођене деце	90.00%
Приватне предшколске установе, акредитоване од стране МПНТР		
Вртић Меда	4	н/а
Вртић Маза	2	н/а

Табела 7: Основне и средње школе, одељења и ученици у школској 2012/2013. години у Граду

Основне школе

Укупан број основних школа □□Број матичних школа - 34 □□Број подручних школа / издвојених одељења - 46	80
Укупан број одељења	816
Укупан број ученика основних школа □□Број ученица - 9.528 □□Број ученика - 10.204	19.732
Средње школе	
Укупан број средњих школа	20
Број одељења	503
Укупан број ученика средњих школа □□Број ученица - 6.533 □□Број ученика - 6.653	13.186

У Нишу постоје две школе за основно и средње образовање деце са сметњама у развоју - ШОСО *Бубањ* (за децу са сметњама слуха) и ШОСО *14. Октобар* (за децу са сметњама у менталном развоју).

Град има 2 високе школе и 11 факултета са укупно око 20.000 студената. Смештајне капацитете за студенте и ученике чине три студентска дома и три дома за ученике у којима је смештено 1.200 до 1.300 студената и ученика.

Здравствена заштита у Граду

Примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту у Нишу пружају јавне здравствене установе и велики број приватних здравствених установа.

Кључне јавне здравствене установе су: Дом здравља Ниш; Градска болница Ниш; Завод за хитну медицинску помоћ, Завод за здравствену заштиту радника Ниш; Институт за јавно здравље; Специјализована психијатријска болница *Горња Топоница*; Војна болница, Војно-медицински центар; Институт за превенцију, лечење и рехабилитацију реуматских и кардиоваскуларних болести Нишка Бања; Клинички центар Ниш.

Дом здравља Ниш обавља своје делатности у 26 градских, 20 сеоских и 22 школске амбуланте. Једна од укупно 11 посебних служби ове установе је и Служба за кућно лечење и медицинску негу која, између осталог, обавља и активност - помоћ у кући (геронто-домаћице).

Од 2009. године Дом здравља има две ромске медијаторке.

7. Резултати и закључци анализе заинтересованих страна у области социјалне заштите

7.1. Остваривање социјалне заштите у граду Нишу

Социјална заштита у Нишу се остварује и складу са националним правним оквиром у овој области и *Одлуком о правима из области социјалне заштите на територији града Ниша*. Ова одлука утврђује права из области социјалне заштите појединца и породице на територији града Ниша, уређује обим, услове и начин остваривања услуга социјалне заштите и права на материјалну подршку и друге врсте материјалне помоћи које у складу са Законом о социјалној заштити обезбеђује локална самоуправа.

Табела 8: Услуге и материјална подршка у области социјалне заштите

Услуге социјалне заштите	
Услуга	Корисници
Помоћ у кући	Старе особе Хронично болесне особе Особе са инвалидитетом
Дневни боравак	Особе са сметњама у развоју - деца и одрасли Старе особе
Смештај у прихватолиште и прихватну станицу	Деца без адекватног родитељског старања Деца са поремећајима у понашању Жене и деца - жртве породичног насиља Особе које си изненада остале без смештаја или из других разлога морају да буду збринуте ван своје породице
Социјално становање у заштићеним условима	Социјално угрожене породице и појединци који су корисници права на новчану социјалну помоћ, по основу неспособности за привређивање, по Закону о социјалној заштити, а који су

	стамбено угрожени, укључујући социјално угрожене породице и појединце који су у статусу избеглог лица или су интерно расељена лица са подручја Косова и Метохије, уколико не остварују приходе веће од износа које утврди надлежно тело које образује управа надлежна за социјалну заштиту Старе особе - самци и парови којима је потребна нега и помоћ другог лица Самохрани родитељи са децом Остале групе посебно угрожених породица - породице са радно неспособним или смањеним радно способним хранитељем или једним од чланова породице, услед инвалидности или тежег хроничног обољења Млађе пунолетне особе без оба родитеља које су на редовном школовању
Привремено становање	Деца и омладина без родитељског старања којој је по основу закона престао смештај у установама социјалне заштите, односно хранитељској породици, са пребивалиштем на територији града Ниша
Облици материјалне подршке	
Право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу Право на једнократну помоћ Право на бесплатан оброк Право на ослобађање од плаћања комуналних услуга Право на накнаду трошкова сахране Право на накнаду за трошкове вантелесне оплодње Право на интервентну једнократну новчану помоћ	

7.2. Установе социјалне заштите у Нишу

Следећа табела даје преглед установа социјалне заштите у граду Нишу.

Табела 9: Установе социјалне заштите у Нишу

Ред.б.	Назив установе
1.	Центар за социјални рад <i>Свети Сава</i>
2.	Геронтолошки центар Ниш
3.	Дом за децу и омладину <i>Душко Радовић</i>
4.	Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју <i>Мара</i>
5.	Центар за породични смештај и усвојење Ниш - за управне округе Нишавски, Пиротски, Топлички, Јабланички и Пчињски
6.	Сигурна кућа за жене и децу жртве породичног насиља
7.	Завод за васпитање омладине Ниш

Просторни капацитети

Од седам установа три се суочавају са недостатком простора, односно проблемом да простор не одговара потребама и стандардима. Установе које немају задовољавајуће просторне услове су:

1. Центар за породични смештај и усвојење Ниш (неодговарајућа површина у односу на број запослених и неприступачан простор за особе са инвалидитетом);
2. Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју *Мара* (због мањка простора је немогућност проширења капацитета и

увођење нових услуга за кориснике);

3. Центар за социјални рад *Свети Сава*.

Дом за децу и омладину *Душко Радовић* има проблема са грејањем целокупног простора. Потребно је дугорочно решавање овог проблема (промена котларнице, прикључак на топоводну мрежу и сл.).

Завод за васпитање омладине располаже адекватним простором и довољним простором за обављање основне делатности, али проблем представља просторна разуђеност објеката у коме бораве корисници (два павиљона). Разуђеност објеката отежава рад приликом дежурства стручних радника с обзиром на групу корисника. Исто тако проблем је што је простор у коме се смештају страна малолетна лица без пратње родитеља или старатеља опремљен само неопходним елементима намештаја.

Све установе су опремљене рачунарима и пратећом опремом и имају приступ брзом интернету. Број рачунара у установама је од најмање 10 (Сигурна кућа за жене и децу) до 50 рачунара (Центар за социјални рад). Дом за децу и омладину *Душко Радовић* и Завод за васпитање омладине немају умрежене рачунаре у радном простору.

Људски ресурси

Све установе, као орган руковођења имају директора, а као орган управљања Управни одбор (број чланова је пет, сем Геронтолошког центра који има осам).

Центар за социјални рад и Геронтолошки центар Ниш имају највећи број запослених и то 104 односно 102 запослена. Установе немају волонтере осим Центра за породични смештај и усвојење Ниш и Завода за васпитање омладине који имају 2 односно 5 волонтера (ангажовани на административним пословима и пословима кампање, организација слободног времена корисника).

Анализом добијених података о квалификационој структури анкетираних установа запажа се да највећи број запослених са високом стручном спремом у односу на укупан број запослених има Центар за породични смештај и усвојење Ниш (76%). Геронтолошки центар Ниш има највећи проценат запослених са основном школом (54%).

Пет од седам установа има висок удео стручних радника у односу на укупан број запослених (од 48% до 71%), а две установе, **Геронтолошки центар Ниш и Сигурна кућа за жене и децу жртве породичног насиља имају знатно мањи број стручних радника (4% и 10%) .**

Највећи број административних радника у односу на укупан број запослених има **Сигурна кућа за жене и децу жртве породичног насиља (30%), а најмањи Геронтолошки центар Ниш свега 2%.**

Табела 10: Квалификациона структура запослених у установама соц. заштите

Р. бр.	Установа социјалне заштите	Укупан број запослених	% запослени са факултетом	% администр. радника	% стручних радника
1.	Центар за социјални рад <i>Св. Сава</i>	104	57%	31%	60%
2.	Геронтолошки центар Ниш	102	11%	2%	4%
3.	Дом за децу и омладину <i>Душко Радовић</i>	22	36%	18%	50%
4.	Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју <i>Мара</i>	30	40%	17%	67%
5.	Центар за породични смештај и усвојење Ниш	21	76%	14%	71%
6.	Сигурна кућа за жене и децу жртве породичног насиља	10	50%	30%	10%
7.	Завод за васпитање омладине Ниш	23	52%	13%	48%

У свим установама је најмање 30% запослених било укључено у неки облик професионалног усавршавања (акредитовани семинари, разне обуке...).

Редовни програми рада/услуге и корисници

Све установе пружају широки спектар услуга. Установе су поред података о услугама које пружају дале и податке о броју корисника у оквиру редовног програма рада. Од 7 установа добијени су подаци од 5 установа. Структуру корисника по старосној доби дале су 5 установа од 7 анкетираних.

Табела 11: Редовни програми рада/услуге и корисници

Установа	Назив програма рада/активности	Број корисника		
		Укупно	Ж	М
Центар за социјални рад <i>Св. Сава</i>	Помоћ у кући за стара и изнемогла лица	741	465	276
Геронтолошки центар	Домски смештај Дневни боравак за старе Помоћ у кући Прихватна станица и прихватилиште	262 582	174	88
		225 40	315 90 22	267 135 18
Дом за децу и омладину <i>Душко Радовић</i>	Смештај деце без родитељског старања Мала домска заједница Прихватна станица и Прихватилиште	15 10	5 3	10 7
		25	13	12
Центар за дневни боравак <i>Мара</i>	Услуге Дневног боравака лица са менталним сметњама у развоју	60	25	35

Центар за породични смештај и усвојење - Центар за хранитељство	Промоција хранитељства Процена потенцијалних хранитеља Процена потенцијалних хранитељских породица кроз програм обуке Израда синтетизованих извештаја о општој подобности Ванредне процене Редовне поновне процене Извештавање о остваривању заштите Лајкујмо заједно безбедно Превенција ХИВ-а и полнопреносивих болести Терапеутско хранитељство	100 170 170 120 20 80 746 31 100 12	50 108 108 20 68 10	50 62 62 11 32 2
Сигурна кућа	Пружање смештаја, исхране, психолошке, социјалне и правне подршке женама и деци жртвама породичног насиља	25	25	0
Завод за васпитање омладине Ниш	Васпитно-корективни рад са корисницима на домском смештају Прихватни смештај малолетних страних лица без пратње родитеља односно старатеља Прихватна станица	26 10 10	0 4	26 6

Све установе податке о корисницима уносе у базу података. Базе података се према типу разликују у установама.

Једино у Геронтолошком центру корисници новчано учествују у цени коришћења услуге.

Центар за породични смештај и усвојење је као недостатак изазов редовних програма рада/услуга и сарадње са корисницима, истакао кршење права детета по Закону о социјалној заштити, чл.110, на опремање приликом смештаја и кршење права детета на недискриминацију која имају боравиште у Нишу, али им је пребивалиште по пребивалишту родитеља, на коришћење права из области социјалне заштите по градској Одлуци (бесплатна ужина, бесплатан боравак у вртићу). Исто тако Центар је истакао необезбеђивање средстава и било које подршке од локалне самоуправе. Завод за васпитање омладине је као највећи изазов навео да се јавља све већи број корисника са специфичним проблемима (учиниоци тешких кривичних дела, зависници од ПА супстанци, корисници ометени у развоју) те да је потребно организовати додатне едукације уско повезане са специфичним проблемима корисника. Исто тако рад са малолетним страним лицима изискује специфичну едукацију.

Свих седам установа испитује потребе корисника у процесу планирања услуга - четири установе то раде у континуитету, док три установе то раде повремено. У процесу испитивања потреба установе од техника користе: упитник, интервју, индивидуални план заштите, посету породици, консултације са Саветом родитеља, консултације са Саветом корисника и сличне партиципативне технике.

Пројекти

У креирању нових услуга и унапређењу постојећих установама су од великог значаја били пројекти које су установе реализовале. Пет установа је имало најмање један пројекат, а највише три у

последње три године. Геронтолошки центар Ниш и Завод за васпитање омладине у наведеном пројекту нису имали пројекта. У 2014. години пет установа реализује један пројекат, од тога Центар за социјални рад актуелно реализује три пројекта. Најчешћи донатори који су финансијски подржали пројекте јесу Министарство рада, запошљавања и социјалне политике (актуелно: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања), УНИЦЕФ, УНДП, ЕУ, Норвешка амбасада и др. Установе су као позитивне одлике досадашњег искуства на пројектима навеле да су резултати пројектних активности видљиви у њиховим установама, опремљен простор, унапређена знања и вештине запослених, боља сарадња са НВО, унапређен положај корисника и др.

Капацитети за развој нових услуга

Капацитети установа за развој нових услуга су сагледани кроз више аспеката: укључивање корисника у процес планирања услуге, испитивање сопствених капацитета, евалуација, капацитети за лиценцирање услуга, акредитоване обуке и канали информисања корисника.

Анализом података из упитника се види да пет установа имају предлоге за успостављање нових услуга и предлоге за унапређење постојећих услуга социјалне заштите како би задовољиле потребе корисника.

Табела 12: Преглед нових услуга установа социјалне заштите

Установа социјалне заштите	Предлог нових услуга за кориснике
Геронтолошки центар Ниш	Дневни боравак за дементне особе
Дом за децу и омладину <i>Душко Радовић</i>	1.Предах смештај 2.Породични сарадник
Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју <i>Мара</i>	Предах смештај
Центар за породични смештај и усвојење Ниш	1.Ургентно хранитељство 2.Предах хранитељство
Завод за васпитање омладине Ниш	1. Прихватилиште 2. Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању

Према добијеним подацима пет установа од седам у последњих годину дана **није** радило анализу капацитета и услова за развој услуга. Само једна установа је радила анализу интерних капацитета и спољних услова за развој услуге (Завод за васпитање омладине). Овај податак привлачи пажњу, јер процес лиценцирања за пружање услуга социјалне заштите изискује детаљну анализу кадровских/стручних и просторних капацитета.

Евалуацију квалитета пружених услуга раде пет од седам установа. Следи приказ динамике и начина спровођења евалуације услуга, као и ко ради евалуацију у оквиру установе.

Табела 13: Евалуација квалитета пружених услуга у установама соц. заштите

Р. бр.	Установа социјалне заштите	Динамика	Ко ради	Начин
1.	Центар за социјални рад	Редовно	Стручни	Анализа планова

	<i>Свети Сава</i>		сарадници, директор	услуга на нивоу стручног тима
2.	Геронтолошки центар Ниш	Једном годишње	Радни терапеути	Анонимна анкета за кориснике услуга и сроднике корисника
3.	Дом за децу и омладину <i>Душко Радовић</i>	На годишњем нивоу	Стручни радници, директор	Анализа планова услуга на нивоу стручног тима
4.	Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју <i>Мара</i>	Једном годишње	Стручни сарадници	Анализа планова услуга на нивоу стручног тима
5.	Центар за породични смештај и усвојење Ниш	На 6 месеци, евалуира се остварење плана	Стручни сарадници, директор	Анализа планова услуга на нивоу стручног тима
6.	Сигурна кућа за жене и децу жртве породичног насиља	Месечно	Стр.сарадници, директор	Састанак
7	Завод за васпитање омладине Ниш	Редовно	Стручни сарадници, директор	Анализа планова услуга на нивоу стручног тима и са другим установама које су укључене у реализацију мера заштите

Установе су се позитивно одредиле када је у питању самопроцена капацитета за лиценцирање услуга. Шест установа су самопроцениле да имају капацитете за лиценцирање услуга које већ актуелно пружају. Центар за породични смештај и усвојење Ниш је истакао да ће проблем за лиценцирање бити недостатак простора. Центар за социјални рад се није изјаснио о својим капацитетима за лиценцирање услуга.

Ниједна од седам установа није носилац акредитованог програма обуке у области социјалне заштите. Дом за децу и омладину *Душко Радовић* има међу запосленима лиценцираних тренера за поједине програме, а један запослени је коаутор три акредитована програма.

Све установе социјалне заштите се финансирају из буџета града (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту града Ниша) и/или буџета Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Поједине установе део средстава установе обезбеђују преко већ поменутих пројеката.

Табела 14 : План извршења расхода за период 01.01.-31.12.2013.

Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту града Ниша

Опис расхода	Извршено средстава из буџета	% извршења средстава из буџета	Фун.клас.
Центар за социјални рад	22,750.000.00	100.00	090
Геронтолошки центар	3,300.000.00	41.33	090

Сигурна кућа	12,000.000.00	65.96	090
Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица мент.ометених у развоју <i>Мара</i>	30.000.000	95.00	090

Установе као најчешћи канал информисања корисника о услугама користи електронске и штампане медије, а неке установе и јавне догађаје.

Као највеће изазове за одрживе услуге анкетиране установе су навеле следеће:

- Недостатак простора (и проблеми са простором, опрема);
- Кадровски проблеми/мањак запослених;
- Недовољно времена за рад са корисницима (мањак запослених, пуно администрације).

Према добијеним подацима, четири установе од седам имају недостатак стручних радника: Центар за социјални рад *Св. Сава*, Дом за децу и омладину *Душко Радовић*, Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју *Мара* и Центар за породични смештај и усвојење.

Дом за децу и омладину *Душко Радовић* је посебно истакао тешкоће у реализацији редовних програма због недостатка неговатељица (нису ушле у систем финансирања). Процес лиценцирања установе може бити у застоју због недовољно простора за рад, односно због тога што простор не одговара превиђеним стандардима.

Дом за васпитање омладине Ниш је као изазове препознао да је код постојећег стручног кадра са дугогодишњим искуством у извесној мери присутан синдром сагоревања на послу и пожељно је ангажовање млађег стручног кадра, волонтера и приправника. Исто тако пожељна је измена норматива кадрова с обзиром на битно измењену структуру корисника у односу на ранији период, а што би подразумевало ангажовање специјализованих профила стручних радника и додатног броја стручних радника за ноћно дежурство.

Дом за децу и омладину *Душко Радовић* је као изазов за реализацију својих услуга видео проблеме у функционисању неких градских услуга, као и у стагнацији у раду цивилног сектора у Нишу. По њиховом виђењу већи број организација цивилног друштва у области социјалне заштите формално постоји, али не пружају услуге.

Сарадња са другим актерима

Све установе имају развијену сарадњу и комуникацију са другим актерима у заједници. Број актера и њихова структура зависи од области рада сваке установе. Своју сарадњу са другим а установе најчешће дефинишу као континуирану, а ниједна као стратешку. Све установе су дале податак да сарађују са Центром за социјални рад, здравственим институцијама, полицијом, организацијама цивилног друштва, медијима, образовно-васпитним установама и другим установама у систему социјалне заштите. Установе углавном имају неформалну сарадњу са актерима у граду, а четири установе имају и формални облик сарадње/потписан документ о међусобној сарадњи. Центар за

социјални рад има потписан протокол о сарадњи са јавним предузећима у реализацији васпитних налога за малолетне починиоце кривичних дела, као и уговоре/протоколе о сарадњи на реализацији Уредбе о мерама социјалне укључености корисника социјалне помоћи. Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица ментално ометених у развоју *Мара* има потписан споразум о сарадњи са многим удружењима, Центар за породични смештај и усвојење има споразум са Основним јавним тужилаштвом и СОС дечја села, а Завод за васпитање омладине има потписан Протокол о сарадњи са Волонтерским центром у Нишу и Филозофским факултетом.

7.3. Организације цивилног друштва

Процес истраживања актуелног стања у сфери социјалне заштите у Нишу обухватио је и организације цивилног друштва које су активне на овом пољу. Радна група је идентификовала 28 организација које спроводе активности усмерене ка унапређењу социјалне инклузије и квалитета живота осетљивих група грађана Ниша. Од 28 идентификованих организација, њих 11 је учествовало у истраживању и попунило одговарајући упитник.

Табела 15: Организације цивилног друштва које су учествовале у истраживању

Ред.бр	Назив организације
1.	Центар за самостални живот особа са инвалидитетом Ниша
2.	Градско удружење церебралне и дечије парализе
3.	Удружење дистрофичара Ниш
4.	Удружење оболелих од рака и особа са стомом „Нилко Србије“ Ниш
5.	Удружење Ромкиња „Освит“
6.	Удружење самохраних мајки Ниш
7.	Удружење грађана Путоказ
8.	Покрет трећег доба Ниша
9.	Центар за помоћ деци
10.	Центар за развој грађанског друштва ПРОТЕСТА
11.	Човекољубље, Добротворна фондација СПЦ (канцеларија у Нишу)

Просторни капацитети

Свих 11 организација које су учествовале у истраживању навеле су да имају простор у коме реализују своје редовне и пројектне активности. Ипак, ова чињеница пропраћена је низом проблема који утичу на имплементацију и домете релализованих активности, обухват корисника и одрживост у раду. Најпре, ниједна од 11 организација нема свој простор. Део њих простор закупљује од града по регресивној цени, док остале организације цивилног друштва простор плаћају по тржишној цени. Имајући у виду да се организације цивилног друштва доминантно финансирају из пројеката, закуп простора по тржишној цени представља један од фактора који значајно отежава рад, утиче на одрживост и представља препреку за креирање реалних дугорочних планова. Са друге стране, организације које простор закупљују по регресивној цени имају другу врсту проблема. Наиме, део њих је навео да величина простора не одговара њиховим потребама, док су неке истакле проблем приступачности.

Људски ресурси

У 11 организација цивилног друштва које су учествовале у истраживању, укупно је ангажовано 68 особа. Две од једанаест организација базира свој рад на волонтерима и нема ни стално запослене ни пројектно ангажовано особље. У преосталих 9 организација цивилног друштва, 22 особе су стално запослене док је њих 46 ангажовано пројектно.

Ангажовани у организацијама цивилног друштва које су учествовале у истраживању су доминантно особе између 25 и 55 година старости, а чак 60% од укупног броја ангажованих има високошколско образовање.

Када је у питању ангажовање волонтера, ситуација у цивилном сектору се значајно разликује од ситуације у јавном сектору. Наиме, чак 9 од 11 организација је навело да има ангажоване

волонтере, те да је то ресурс на коме почивају многе програмске, односно пројектне активности. Са друге стране, од три градске управе и седам установа социјалне заштите које су учествовале у истраживању, само су две установе навеле да имаја ангажоване волонтере.

Поред наведеног, из перспективе управљања људским ресурсима, важно је напоменути да су све организације цивилног друштва, које су учествовале у истраживању, привржене континуираној едукацији и изградњи интерних капацитета. Тако је четири од 11 организација навело да је њихово особље похађало неку од акредитованих обука, док су остале истакле да се њихово особље усавршавало кроз друге професионалне стручне семинаре, тренинге и обуке.

Буџет

Према подацима које су организације цивилног друштва доставиле о својим годишњим буџетим, уочљив је тренд уједначеног прилива средстава у последње три године. Поједине организације су чак навеле и sukcesивно повећање буџета у периоду 2011-2013. година. Ипак, овај позитиван и охрабрјући податак има и своју другу страну. Наиме, све организације су навеле да су буџети којима располажу недовољни, да пуно тога зависи од волонтерског ангажовања, те да је готово немогуће бавити се било чиме што није подржано неким пројектом. Практично, према њиховом мишљењу, пројектно финансирање и апсолутна зависност од пројеката значајно отежавају дугорочно планирање и развој, а уз то утичу на одрживост услуга које пружају.

Редовни програми рада/услуге и корисници

Под „Редовним програмом рада/услугама“ подразумевали су се програми и услуге који се реализују најмање две године, а за које је, уз то, обезбеђено финансирање тј. познати су извори финансирања за још наредне две године. Од укупно 11 организација цивилног друштва које су учествовале у истраживању, њих пет је навело услуге и активности које спроводе као своје редовне програме. Све услуге које пружају организације цивилног друштва кроз редовне програме су бесплатне.

Табела 16: Преглед редовних програма/услуга које спроводе ОЦД које су учествовале у истраживању

ОЦД	Назив програма рада/активности	Број корисника		
		Укупно	Ж	М
Освит	СОС дежурство уз телефон 24/7	94	94	0
	Директни контакти телефонском у канцеларију	36	36	0
	Психолошка подршка	130	130	0
	Групе самопомоћи (4 групе по 15 жена)	60	60	0
	Заступање и подршка пред другим институцијама у пратњи кориснице или слањем дописа	/	/	/
	Бесплатна правна помоћ	7	7	0
Путоказ	Јачање и унапређење доступности дијагностике и лечење туберкулозе и мултирезистентне туберкулозе са посебним освртом на најосетљивије групе (ИКД)	274	/	/
Центар за самостални живот ОСИ	Сервис персоналних асистената	28	9	19
Удружење дистрофичара	Правно саветовање и писање поднесака	50	20	30
	Информисање, саветовање и писање поднесака из области социјалне, здравствене и медицинске заштите	110	50	60
	Психосоцијална подршка чланова и њихових породица	100	50	50
	Подстицање и праћење медицинских истраживања и	110	50	60

	увођење неинвазивне вентилације плућа			
	Финансијска помоћ школској деци, здравствено и социјално најугроженијим члановима	30	15	15
	Радно-окупационе радионице	50	20	30
	Јавно заговарање за стварање услова за инклузивно образовање, запошљавање, самостални живот и пуну друштвену укљученост	110	50	60
	Организовање излета, посета културним и спортским манифестацијама	80	40	40
	Промоција и увођење у праксу социјалног уместо медицинског модела инвалидности	110	50	60
	Континуирано информисање надлежних установа, доносилаца одлука и јавности о проблемима ОСИ	110	50	60
	Финансирање климатско-реабилитационог опоравка чланова	50	20	30
	Набавка ортопедских помагала, лекова и апарата за неинвазивну вентилацију плућа	110	50	60
Покрет трећег доба Ниша	Телеасистенција	20	10	10
	Организација обука најстаријих суграђана ради веће социјалне укључености (информатика)	40	20	20
	Ажурирање базе података самачких старачких домаћинстава на територији Града Ниша	18500	9800	8700
Нилко	Саветодавна помоћ у преоперативном периоду	/	/	/
	Помоћ у обезбеђивању производа неопходних за нормално функционисање организма у постоперативној фази у сарадњи са фармацеутским компанијама	/	/	/
	Нега и обука оболелих и чланова породица у коришћењу помагала	/	/	/
	Помоћ члановима у остваривању законских права	/	/	/
	Радионице и саветовалиште - психосоцијална подршка оболелима и члановима породице	/	/	/
	Рад на повећању укључености у друштво	/	/	/
	Сарадња са државним институцијама и сродним удружењима на решавању проблема породица суочених са раком и стомом	/	/	/
	Превенција обољења од карцинома путем акција Министарства здравља	/	/	/

Упитник се нарочито бавио корисницима редовних програма и услуга, њиховим бројем, категоријама, нивоом учешћа у планирању програма, односно услуге и начином вођења евиденције о корисницима. Према прикупљеним подацима, оам од 11 ораганизација цивилног друштва које су учествовале у истраживању имају базу података о корисницима услуга. Ове базе се разликују од организације до организације, тако да пет организација има Excel базу, две организације имају он-лајн базе које су креиране на захтев донатора, и једна организација податке о корисницима води у Access бази.

Када говоримо о корисницима програма, услуга и пројеката организација цивилног друштва које су учествовале у истраживању, ваља још истаћи проблем веома разнолике категоризације и класификације корисника. Наиме, готово свака организација евиденцију о корисницима води по сопственом моделу тако да је, са једне стране, било проблема у прикупљању података о

корисницима по категоријама које су упитником биле унапред дефинисане, а са друге, било готово немогуће прикупљене податке упоредити или укрстити. Начин на који организације воде евиденцију о корисницима није у складу са званичном регулативом, нити са регулативом ЕУ. Овакво стање ствари значајно отежава анализу података о обухвату и димензијама пружених услуга, односно реализованих пројеката и програма, као и њихово упоређивање како унутар самог сектора, тако и на ширем плану.

Пројекти

Када је реч о пројектима које реализују организације цивилног друштва, упитником су прикупљени подаци о пројектима које су оне реализовале у последње три године, односно о пројектима које тренутно реализују. Према прикупљеним подацима, девет од 11 организација цивилног друштва које су учествовале у истраживању реализовало је пројекте у периоду 2011-2013. година, док њих седам и сада има активне пројекте.

Као најчешћи донатори пројеката појављују се Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Удружење дисрофичара, Удружење церебралне и дечије парализе, Освиг, Треће доба); Град Ниш (Центар за самостални живот ОСИ); Глобални фонд за борбу против сиде, туберкулозе и маларије (Путоказ, Центар за помоћ деци). Овде ваља напоменути да Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, као надлежна градска управа за област социјалне заштите, до сада није финансира пројекте организација цивилног друштва кроз отворени конкурс. Ова управа финансира организације ОСИ, али је начин расподеле средстава по моделу који се није мењао деценијама. Овај приступ ће се брзо мењати, јер је октобра 2014 усвојен нови Правилник о начину прерасподеле средстава удружењима.

Капацитети за развој нових услуга

Капацитети организација цивилног друштва сагледани су кроз шест сегмента: (1) Укључивање корисника у процес планирања услуга; (2) Испитивање сопствених капацитета; (3) Капацитети за лиценцирање услуга; (4) Акредитоване обуке; (5) Канали информисања корисника; и (6) Евалуација.

Свих 11 организација цивилног друштва које су учествовале у истраживању истакло је да укључује кориснике у процес планирања услуга. Као методе, односно инструменте за испитивање потреба корисника, организације најчешће користе интервју, упитник, и фокус групе. Чак 5 од 11 организација је навело да су испитивале потребе корисника у последњих годину дана.

Када је реч о испитивању интерних капацитета, истраживање је показало да ниједна од 11 организација није испитивала сопствене капацитете у последњих годину дана. Овај податак је посебно занимљив у светлу процеса лиценцирања за пружање услуга социјалне заштите у коме се посебно инсистира на јасно дефинисаним кадровским, стручним и просторним капацитетима. Практично, организације цивилног друштва желе да уђу у овај процес, а да претходно нису урадиле детаљну процену сопствених капацитета. Без обзира на ову чињеницу, чак шест од 11 организација навело је да има капацитете за лиценцирање услуга.

Табела 17: Преглед услуга за чије лиценцирање ОЦД сматрају да имају капацитет

Организација	Услуга за коју постоји капацитет за лиценцирање	Услуга чији се развој планира
Освиг	СОС сервис	СОС сервис

Путоказ	Помоћ и смањењу штете код ИКД	/
	Едукација да ИКД што мање униште своје здравље	
	Мотивисање особа погођених болестима зависности за лечење и оставривање прва на здравствену и соц. заштиту	
	Помоћ у лечењу и сналажењу у социјалном и здравственом систему	
	Помоћ у рехабилитацији већ лечених корисника дрога	
Удружење самоохраних мајки	Пружање услуга социјалне заштите старим лицима и ОСИ	/
Центар за самостални живот ОСИ	Сервис пероналних асистената Сервис личних пратилаца школске деце	Сервис пероналних асистената Сервис личних пратилаца школске деце
Удружење дистрофичара	Саветодавне и едукативне услуге и активности	/
Центар за помоћ деци	Свратиште за децу улице	Свратиште за децу улице

Од укупно 11 организација које су учествовале у истраживању две су носиоци акредитоване обуке. Тако Удружење Ромкиња „Освит“ има акредитацију за обуку запослених у здравству „Насиље у породици - проблем заједнице“, а коју реализује у сарадњи са Домом здравља у Нишу. Поред тога, Освит ће аплицирати за акредитацију обуке „Пут ка унапређењу квалитета рада пружалаца услуга женама са искуством насиља из маргинализованих група“ која је намењена запосленима у институцијама и установама које се баве заштитом жена од насиља. Поред Освита, и Центар за самостални живот особа са инвалидитетом има акредитовану обуку заперсоналних асистената и особа са инвалидитетом за услугу Сервис пероналних асистената - за самостални живот инвалида.

Што се тиче канала информисања којима организације цивилног друштва информису кориснике и општу јавност о услугама које пружају, истраживање је показало да се најчешће користе електронски и штампани медији, јавни догађаји, промо материјал и друге организације цивилног друштва које онда својим каналима шире информације о конкретној услузи. Ни једна од наведених канала информисања није наведен као доминантан, односно готово све организације сваки од њих користе у подједнакој мери.

Од укупно 11 организација које су учествовале у истраживању, чак 10 њих ради неку врсту евалуације својих пројеката, односно редовних програма и услуга. Евалуација се најчешће ради по пројекту од стране самог пројектног тима.

Сарадња

Према прикупљеним подацима све организације које су учествовале у истраживању сарађују са другим организацијама цивилног друштва, а поред тога и са јавном сектором и са медијима. Своју сарадњу са другим актерима, организације најчешће дефинишу као континуирана, а најређе као стратешка.

Сарадња је махом неформална, везана за конкретне активности, а од 11 организација њих пет је навело да је имало и неки облик формалне сарадње са другим организацијама цивилног друштва или институцијама.

Током истраживања, организације су навеле и неке од проблема са којима се сусрећу у сарадњи са локалном самоуправом, и то: недовољно познавање и препознавање проблема ОСИ; мешање у рад удружења од стране појединаца из локалне самоуправе; недовољна подршка; различита очекивања ОЦД и локалне самоуправе итд.

Ниједна од 11 организација није члан локалне мреже за социјалу инклузију.

7.4. Градске управе значајне за развој и финансирање услуга соц. заштите

Упитник су попуниле и доставиле: Управа за децу, социјалну и примарну здравствену заштиту; Управа за образовање, културу, омладину и спорт (доставила оскудан број података, недовољан за потпуно укључивање у упоредну анализу); Управа за грађанска стања и опште послове. Све управе располажу радним простором чији је капацитет углавном у складу са потребама, али у блиској будућности би било пожељно и његово унапређење. Број рачунара у наведене три управе варира од 20 до 41, а број пратеће опреме (штампачи, скенери итд.) од пет до 19. Запослени у све три управе имају приступ брзом Интернет-у и е-мејл адресе преко Интернет-сајта градске управе. Запослени немају стручне библиотеке и/или стручне медијатеке. Следећа табела приказује структуру запослених у испитане три градске управе.

Табела 18: Запослени у управама

Управа	Број запослених			Ниво образовања				Старосна структ.	
	У	Ж	М	Факултет	Виша шк.	Сред. шк.	Осн. шк.	Највише запосл. старости од	Најмање запосл. старости од
Управа за децу, социјалну и прим. здравст. заштиту	54 100%	40 74%	14 26%	26+1** 50%	10 18.5%	17 31.5%	0 0%	36-40 год. (14 особа или 26%)	25-30 год. и 60-65 год. (по 2 особе или по 4%)
Управа за образовање, културу, омладину и спорт	40*	Нема под.	Нема под.	Нема под.	Нема под.	Нема под.	Нема под.	Нема под.	Нема под.
Управа за грађанска стања и опште послове	134 100%	62 46%	72 54%	20+1** 16%	27 20%	70 52%	16 12%	51-55 год. (28 особа или 21%)	18-24 год. и 25-30 год. (по 1 особа или по 0.75%)

*Према подацима из Информатора о раду Управе за образовање, културу, омладину и спорт (2013)

** 1 особа има мастер

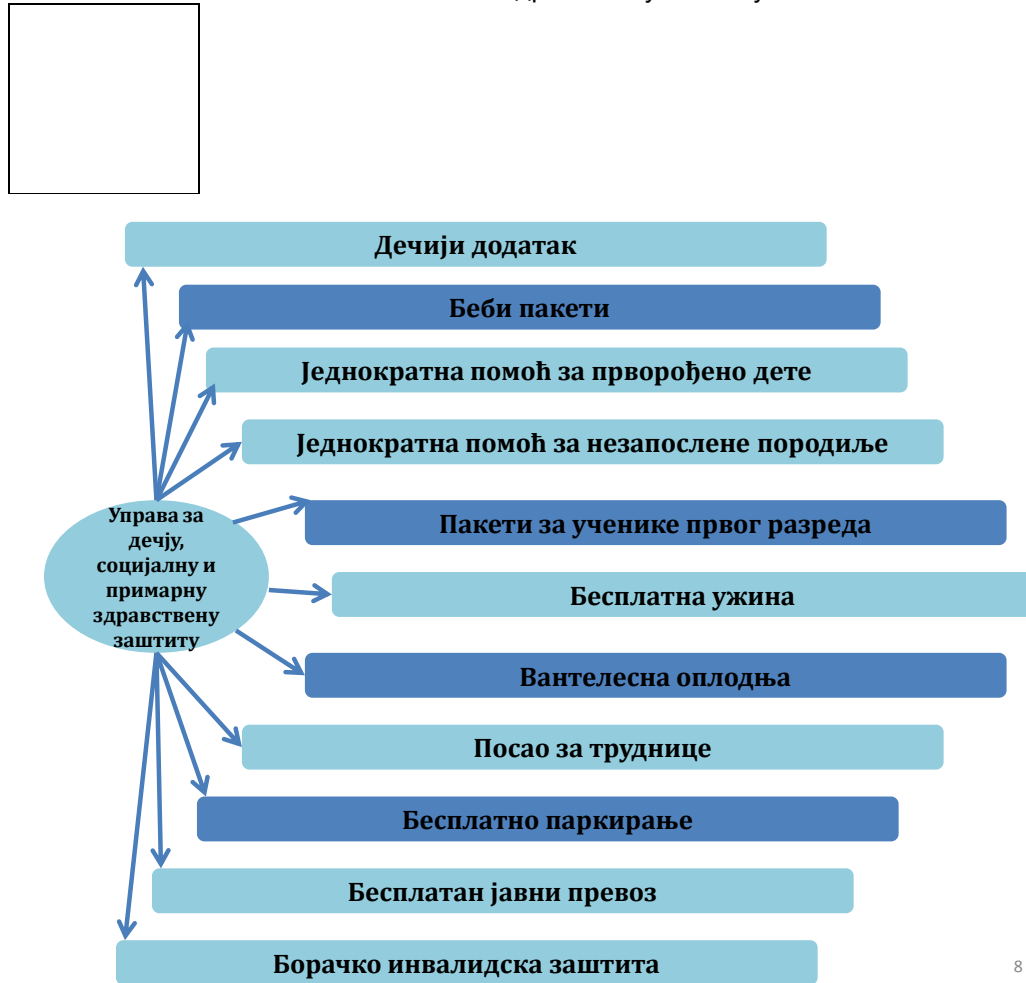
Из наредне табеле се може видети професионално усавршавање запослених представљено бројем особа које су стекле виши формални ниво образовања и/или похађале различите семинаре. Подаци о професионалном усавршавању запослених се воде у персоналним досијеима.

Табела 19: Професионално усавршавање запослених у последње 3 године

Управа	Стекли виши ниво формал. образовања	Похађали акредит. семинаре	Похађали остале семинаре	Укупно
Управа за децу, социјалну и прим. здравст. заштиту	4	4	0	8
Управа за образовање, културу, омладину и спорт	Нема података	Нема података	Нема података	Нема података
Управа за грађанска стања и опште послове	5	2	48	55

Управа за децу, социјалну и примарну здравствену заштиту и Управа за грађанска стања и опште послове воде евиденцију о броју корисника према типу пружених услуга. Управа за децу, социјалну и примарну здравствену заштиту има базе о корисницима у следећим формама: евиденција у MS Word-у; Excel база; Access база и UNIX oracle - Дечији додаток. Управе нису доставиле податке о корисницима разврстаним према полу, старости, нивоу образовања или неком другом статистичком критеријуму

Графикон 1: Редовне услуге - подршке корисницима Управе за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту

8

Подаци о праћењу реализације редовних програма/услуга и процени њихове успешности су општи, без довољно детаља о начину, методологији, резултатима и примени резултата праћења и процене успешности. Иако управе прикупљају различите податке о корисницима и свом раду са корисницима, анализа прикупљених података није довољно заступљена, као ни евалуација квалитета услуга корисницима. Управе нису доставиле податке о реализованим пројектима у претходне три године, тако да се не може извући закључак да ли је овај облик рада био присутан у управама или не. Табела 19 даје преглед описаног стања.

Табела 20: Подаци о праћењу успешности рада, анализи информација, евалуацији услуга и пројектима у протекле три године

Управа	Показатељи успешности рада	Анализа и коришћење прикупљених информација	Евалуација квалитета услуга корисницима	Пројекти управа у претходне 3 године и актуелни пројекти

Управа за дечју, социјалну и прим. здравст. заштиту	За све програме које спроводи	Прослеђивање другим градским службама и МРЗСП	Нема података	Нема података
Управа за образовање, културу, омладину и спорт	Нема података	Нема података	Нема података	Нема података
Управа за грађанска стања и опште послове	За поједине програме које спроводи	Нема података	Нема података	Нема података

Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту је пружала финансијску подршку организацијама цивилног друштва које раде са осетљивим / рањивим групама корисника. Подаци о тој подршци у протекле три године су приказани у Табели 20.

Табела 21: Финансијска подршка организацијама цивилног друштва од стране Управе за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту

Подаци о ОЦД	Година	Број	Износ
Укупан број ОЦД које су добиле финансиј. подршку за пројекте за рањиве групе	2011	34	7.600.000
	2012	27	6.400.000
	2013	Нема података	Нема података
Број организација ОСИ које су добиле финансиј. подршку за пројекте	2011	16	12.400.000
	2012	16	12.900.000
	2013	16	11.700.000
Рањиве групе подржане кроз финансиране пројекте ОЦД	Особе са инвалидитетом (ОСИ) Избегла лица Интерно расељена лица Роми Повратници по реадмисији		

Као најзначајније позитивне одлике свог рада три градске управе укључене у ово испитивање наводе: добра организација рада, функционалност и ефикасност; сарадња са осталим управама и релевантним службама; корисници су увек на првом месту; побољшање и унапређење положаја рањивих група; доступност радног простора за ОСИ; запослена особа за помоћ у остваривању права ОСИ (Управа за грађанска права и опште послове); транспарентност у раду - могуће је присуство грађана свакодневним активностима запослених уколико се о томе обавести начелник и ако се тиме не омета рад запослених, а уз одобрење начелника могуће је аудио и видео снимање (Управа за грађанска права и опште послове).

Кључни проблеми у раду управа су: застарелост опреме за рад; лоше стање просторија месних канцеларија у сеоском подручју; недостатак фондова за финансирање програма и пројеката организација и удружења ОСИ и осталих ОЦД; недостатак запослених са високом школском спремом (Управа за грађанска права и опште послове).

7.5. Остала радна тела градске управе значајна за социјалну заштиту

Поред три градске управе, за питања социјалне заштите и развоја услуга у заједници значајна су и радна и саветодавна тела градске управе:

Комисија за социјална питања разматра питања из области социјалне заштите, предлаже мере и активности које имају за циљ решавање социјалних проблема грађана и породица на територији града и обавља друге послове утврђене Пословником Скупштине Града.

Савет за младе даје мишљење о питањима од значаја за младе и о њима обавештава органе Града, иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта, повећања запослености, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета и другим областима од значаја за младе и обавља друге послове утврђене Пословником Скупштине Града

Комисија за родну равноправност и једнаке могућности прати остваривање равноправности полова, предлаже активности и предузимање мера, посебно оних којима се остварује политика једнаких могућности на нивоу Града и обавља друге послове утврђене Пословником Скупштине Града.

Мултисекторски савет је формиран 10.06.2013. и има 16 чланова. Председник савета је Проф. Др Зоран Перишић. Задатак Мултисекторског савета је остваривање неопходне међусекторске сарадње и то пре свега између образовног, здравственог и сектора социјалне заштите ради правремен и делотворне заштите деце на територији града Ниша, решавања актуелних проблема и унапређења њиховог положаја. Савет је израдио Споразум о поступању у случајевима насиља који дефинише кораке, надлежности, временски одговор и одговорност свих чиниоца.

Савет за запошљавање је формиран на нивоу града 20.02.2013. и има 18 чланова. Председник Савета је Проф. Др Јован Стојковић. Савет има задатак да даје мишљења и препоруке у вези са:

- Акционом планом за запошљавање на територији града Ниша
- Усвајањем Акционог плана запошљавања на територији града
- Доношењем и усвајањем Програма за запошљавање приправника и Програма запошљавања особа са инвалидитетом
- Организовањем јавних радова и радним ангажовањем незапослених у извођењу јавних радова
- Додатним образовањем и обуком незапослених и другим питањима од интереса за запошљавање

Савет за миграције је формиран 25.04.2013. и има 17 чланова. Председник Савета је Др Зоран Перишић градоначелник.

Савет за рад са особама са инвалидитетом је основан 08.11.2013. године и има 14 чланова. Председник Савета је Марина Савовић из Удружења дистрофичара Ниш. Задатак Савета је да:

- Разматра питања и остваривања заштите права особа са инвалидитетом
- Предлаже мере за побољшање услова живота лица са инвалидитетом
- Предлаже организационо повезивање, активности и манифестације лица са инвалидитетом
- Разматра питања друштвеног и економског положаја лица са инвалидитетом
- Прати примену закона и локалних прописа која регулишу питања заштите особа са инвалидитетом
- Разматра и друга питања од значаја за лица са инвалидитетом

7.6. Остале заинтересоване стране

Остале стране у граду Нишу заинтересоване или од интереса за социјалну заштиту су: Институт за јавно здравље, Дом здравља, Школа за основно и средње образовање 14. октобар, Школа за ученике са сметњама слуха и говора Бубањ, Национална служба за запошљавање - Филијала Ниш и Полицијска управа Ниш. У овом испитивању потреба учествовале су: Школа за основно и средње образовање 14. Октобар, Дом здравља и Национална служба за запошљавање. Овде издвајамо податке добијене од Школа за основно и средње образовање 14. Октобар, с обзиром да ова установа може да има улогу ресурсног центра у локалној средини, а њени ученици су актуелни или потенцијални корисници услуга социјалне заштите.

У Школи за основно и средње образовање 14. Октобар има укупно 58 запослених и од тога је 45 (78%) факултетски образованих. Од укупног броја запослених, 25 (43%) су стручни радници. У последње 3 године, 49 (84%) запослених се стручно усавршавало кроз различите акредитоване

семинаре. Постоји база о стручном усавршавању запослених, а подаци се воде и у персоналним досијеима.

Редовни програми рада Школе обухватају: припремни предшколски програм; редовни програм за образовање деце од 1-4.разреда; програм за образовање деце са сметњама у развоју (ученици од 5-8.разреда и ученици средњег образовања).

Укупан број корисника је 159 деце, од тога највише оних узраста 15-18 година - 68 (43%). Корисници су и деца из других општина, а не само са подручја града Ниша.

7.7. Остале информације о социјалној заштити

Нацртом Програма развоја града Ниша за 2014. годину, предвиђено је да се у области друштвене бриге о деци и области социјалне заштите грађана предузме низ мера и акција, од којих су посебно значајне следеће:

Унапређење система подршке породици, кроз: квалитетно осмишљен саветодавни рад; стварање услова за додатну финансијску подршку породицама које су погођене сиромаштвом, инвалидитетом детета, код многочланих породица и породица где оба родитеља не раде или једнородитељских породица; развој програма превенције малолетничке деликвенције и превенције болести зависности.

Развијаће се постојећих услуге и увођење нових услуга за децу и младе (прихватилиште за децу са проблемима у понашању, свратиште за децу улице, клубови за децу и омладину, дневни боравак за децу из дисфункционалних и осиромашених породица, резиденцијални смештај привременог карактера за децу са сметњама у развоју, предах родитељство, регионални центар за породични смештај и сл.).

Успостављање ефикасне, оперативне међусекторске сарадње свих актера на локалном нивоу у циљу ефикаснијег пружања услуга заштите деце од злостављања, занемаривања, искоришћавања и насиља.

Увођење нових и развој постојећих програма социјалне заштите (Хранитељство по мери деце и специјализовано хранитељство; Сигурна кућа; Кућа на пола пута; Дневни боравак за младе, Сервис персоналних асистената (СПАН), Народна кухиња и др.); **Интегрисани сервис услуга за стара лица и ОСИ**, Помоћ у кући старим лицима; персонални сервис.

Дом за децу и омладину Душко Радовић ће : а) **наставити реализацију услуга** (домски смештај деци без родитељског старања и деци са поремећајем у понашању; прихватилиште са Прихватном станицом за децу која су у стању ургентног збрињавања - децу са улице и децу са поремећајем у понашању и **Мале домске заједнице** за децу са тежим и тешким сметњама у развоју); б) **започети реализацију нове, иновативне услуге путем трогодишњег пилот пројекта Породични сарадник.**

Завршетак изградње објекта и отварање дневног боравака за дементне особе у Геронтолошком центру Ниш.

Повећање обима и доступности отворених облика заштите старих (дневни боравак, клуб за старе).

Центар за дневни боравак деце, омладине и одраслих лица са сметњама у менталном у развоју Мара иницираће стварање услова (проширење пословног простора, опремање и сл.) **за увођење нових услуга:** продуженог боравака, викенд боравака и предаха од родитељства; инклузивног вртића (инклузивне групе састављене од деце која немају сметње у развоју и деце са сметњама у развоју).

Према до сада доступним информацијама, у јуну 2014. године, отворен је Дневни боравак за старе и дементне особе у Геронтолошком центру Ниш, чији је капацитет 20 корисника. Изградњу и опремање објекта је омогућила Канцеларија за сарадњу у области одбране при амбасади САД и Европска команда оружаних снага САД. У јулу 2014. Године, Градско веће је донело Решење о суфинансирању Народне кухиње коју реализује Црвени крст Ниша. Суфинансирање од стране

Града у текућој години износи 36.240.000 РСД, односно 70.73% од укупне вредности пројекта. Народна кухиња обезбеђује сваког радног дана 2500 куваних оброка по стандардима за овакав облик социјалне заштите. Центра за социјални рад спроводи *Интегрисани сервис услуга за стара лица и ОСИ*, а у Граду је у току и реализација пилот пројекта *Породични сарадник*.

7.8. Отворена питања у области социјалне заштите

Прикупљање података и вођење евиденција нису у склађени са статистиком ЕУ, а ни са нашом статистиком (дисагрегација података, родно осетљива статистика итд.). На пример, установе социјалне заштите не прате структуру корисника према старосној доби, врсти инвалидитета итд. Периоди ажурирања података нису јединствени за све установе социјалне заштите и усаглашени са локалном самоуправом.

Комуникација и координација између установа у граду Нишу у остваривању права није континуирана и не одвија се у складу са формализованим процедурама, што може да доведе до дуплирања одређених послова и услуга.

Недовољно транспарентно финансирање ОЦД и недовољна ефикасност коришћења средстава за те намене. Извесни број ОЦД по правилу и инерцији добијају средства од Града и за те организације је проблем да се тржишно оријентишу, јер не знају да пишу пројекте и очекују нереална средства за своју администрацију и логистику. Ефикасност коришћења средстава се огледа у питању колико средстава досегне до крајњих корисника, односно колико допринесу квалитету њиховог живота.

Недовољна брига за поједине осетљиве групе, као што су, на пример, жртве трговине људима (нема обезбеђених капацитета за њихов смештај), укључујући и децу изложену штетном и експлатативном раду - просјачењу, децу која живе на улици итд.

Није развијен транспарентни систем наручивања услуга социјалне заштите у Граду.

8. Стратешки правци и стратешки циљеви

8.1. Стратешки правци развоја социјалне заштите

Главни стратешки правци развоја социјалне заштите у граду Нишу су:

- 1. Прикупљање, чување и ажурирање података значајних за социјалну заштиту у складу са националном и ЕУ статистиком**
- 2. Транспарентни систем наручивања услуга социјалне заштите од стране локалне самоуправе**
- 3. Социјална инклузија друштвено осетљивих група:**
 1. Деце из осетљивих група (са сметњама у развоју, из сиромашних породица, из руралних подручја Града, ромске деце, деце без родитељског старања која излазе из систем друштвене бриге о деци, других група деце у ризику

2. Особа са инвалидитетом (ОСИ)
- 3.Старих особа
4. Радно способних незапослених особа
5. Жена и деце - жртва насиља у породици
6. Осетљиве породице (једнородитељских породица, породица са члановима са сметњама у развоју или хроничним болестима, дисфункционалних породица итд.
7. Роми (у оквиру свих наведених приоритетних група од 2 до 6) који живе у ризику од сиромаштва и социјалне искључености.

4. Мултисекторска сарадња (социјална заштита-образовање-примарно здравство-организације цивилног друштва) у циљу социјалне заштите и унапређења инклузије друштвено осетљивих група

8.2. Стратешки циљеви социјалне заштите

- (1) Успостављен систем прикупљања, чувања и ажурирања података значајних за социјалну заштиту у складу са националном и ЕУ статистиком.
- (2) Успостављен транспарентан систем наручивања услуга социјалне заштите од стране локалне самоуправе.
- (3) Развијен систем локалних услуга социјалне заштите, у складу са стандардима услуга и захтевима за њихово лиценцирање, за осетљиве групе грађана који подржава њихову активну партиципацију и социјалну инклузију.
- (4) Развијена мултисекторска сарадња (социјална заштита-образовање-примарно здравство-организације цивилног друштва) у циљу социјалне заштите и унапређења инклузије друштвено осетљивих група.

9. Стратешки приоритети

Приоритети социјалне заштите су дефинисани на нивоу приоритетних група за које ће се развијати локалне услуге социјалне заштите. Те групе су већ наведене у оквиру Стратешког правца: Социјална инклузија осетљивих група:

1. Деца из осетљивих група:
 - о Деца са сметњама у развоју
 - о Деца из сиромашних породица
 - о Деца из руралних подручја Града
 - о Ромска деца
 - о Деца без родитељског старања која излазе из систем друштвене бриге о деци
 - о Деца у ризику (од занемаривања, напуштања, социјално неприхватљивог понашања итд.)
2. Особе са инвалидитетом (ОСИ)
3. Старе особе (преко 65 година)
4. Радно способне незапослене особе, укључујући младе (25-29 година) и тешко запошљиве групе грађана (45-55 година)
5. Жена и деце - жртве насиља у породици

6. Осетљиве породице (једнородитељске породице, породице са члановима са сметњама у развоју или хроничним болестима, дисфункционалне породице итд.)
7. Роми (у оквиру свих наведених приоритетних група од 2 до 6) који живе у ризику од сиромаштва и социјалне искључености.

Овакав избор приоритета је направљен у складу са: потребама грађана, капацитетима кључних актера у области социјалне заштите и анализом укупног контекста социјалне заштите у граду Нишу, као и кључним националним приоритетима у области социјалне заштите.

10. Стратешке мере и акције

10.1. Мере и акције за стратешки циљ 1: Успостављен систем прикупљања, чувања и ажурирања података значајних за социјалну заштиту у складу са националном и ЕУ статистиком

Мере и акције чији је носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту)

- 1.1. Креирање јединствене базе података о социјалној заштити на локалном нивоу и упитника за прикупљање података
- 1.2. Успостављање процедура за прикупљање, чување и ажурирање података јединствене за све пружаоце услуга социјалне заштите у Граду (која укључује и мере за санкционисање пружалаца услуга који не поштују процедуре)

Мере и акције чији су носиоци пружаоци услуга социјалне заштите

- 1.3. Попуњавање упитника за прикупљање података, чување и ажурирање података у складу са процедурама

10.2. Мере и акције за стратешки циљ 2: Успостављен транспарентан систем наручивања услуга социјалне заштите од стране локалне самоуправе

Мере и акције чији је носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту)

- 2.1. Успостављање транспарентног система наручивања услуга социјалне заштите у складу са постојећим правним оквиром

10.3. Мере и акције за стратешки циљ 3: Развијен систем локалних услуга социјалне заштите, у складу са стандардима услуга и захтевима за њихово лиценцирање, за осетљиве групе грађана који подржава њихову активну партиципацију и социјалну инклузију

Мере и акције чији су носиоци носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту) и пружаоци услуга социјалне заштите

- 3.1. Примена Плана развоја услуга социјалне заштите у граду Нишу 2015-2017

Мере и акције чији су носиоци пружаоци услуга социјалне заштите

3.2. У складу са моделом разрађеним у Плану развоја услуга социјалне заштите у граду Нишу 2015-2017, развијање следећих услуга социјалне заштите:

- Помоћ и нега у кући за старије особе и ОСИ
- Дневни боравак за децу са сметњама у развоју
- Становање уз подршку за младе - привремено становање
- Помоћ и нега у кући за децу и младе са сметњама у развоју и/или инвалидитетом
- Предах услуга за децу са сметњама у развоју и/или инвалидитетом и њихове породице
- Персонални асистент за ОСИ и лични пратилац за децу и младе са сметњама у развоју и/или инвалидитетом
- СОС телефон за жене са инвалидитетом
- Бесплатна правна помоћ за ОСИ
- Бесплатно психосоцијално саветовалиште за ОСИ
- Дневни боравак за старе
- Дневни бровака за дементне
- Прихватна станица
- Прихватилиште
- Сигурна кућа за жртве насиља у породици
- СОС телефон за жене-жртве насиља
- Свратиште за децу
- Породични сарадник

10.4. Мере и акције за статешки циљ 4: Развијена мултисекторска сарадња (социјална заштита-образовање-примарно здравство-организације цивилног друштва) у циљу социјалне заштите и унапређења инклузије друштвено осетљивих група

Мере и акције чији је носилац локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту)

4.1. Развијање протокола о мултисекторској сарадњи свих актера социјалне заштите/пружалаца услуга социјалне заштите у Граду

4.2. Успостављање процедура комуникације и координације свих актера социјалне заштите/пружалаца услуга социјалне заштите у Граду

11. Акциони план за 2015-2016 годину за спровођење стратегије

Акционим планом детаљније се описују поједин циљеви и начини остваривања постављених стратешких циљева циљева, конкретни задаци појединих извршилаца на основу смерница Стратегије, као и прецизније дефинисање појединачних циљева, надлежност и начин њиховог остваривања, рокови извршења и процена потребних средстава.

12. Праћење и оцењивање успешности остваривања Стратегије

Свака организација која се бави пружањем услуге/а социјалне заштите, без обзира да ли припада јавном, цивилном или приватном сектору, ће прикупљати, евидентирати и ажурирати податке/информације о услузи коју/е пружа. Подаци се прикупљају *појединачно* - за сваку услугу

коју организација пружа.

На крају календарске године, односно у првом кварталу наредне године, свака организација припрема наративни извештај, преглед најважнијих података у Excel-табелама и финансијски извештај. У сва три документа се јасно и појединачно представљају подаци за сваку услугу коју организација пружа.

Било би пожељно да Управа за дечју и социјалну и примарну здравствену заштиту, односно IT стручњак/ци из Управе, припреми методолошки алат за прикупљање, евидентирање и праћење који би чинило неколико одговарајућих Excel-табела од којих би неке, по потреби, могле да буду са адекватним формулама (сума, % и сл.) у које би организације уносиле своје податке о одређеној услузи. Те табеле би на крају сваке календарске године биле обавезни прилог годишњем извештају о раду сваке организације која у целини или делимично има финансирање из градског буџета.

Обавеза коришћења Excel-табела би требало да буде утврђена одлуком Градског већа или неког другог градског тела.

Подаци које је потребно прикупљати:

A. Корисници услуге

- Укупан број корисника услуге
- Структура корисника услуге (број и % корисника према неколико основних показатеља):
 - o Пол
 - o Старост (потребно је структурирати старосне групе у складу са званичном статистиком Републике Србије)
 - o Образовни ниво (такође, структурирати у складу са званичном статистиком)
 - o Територијална припадност (урбано / рурално са називом наеља)
 - o Статус запослености (проверити са Националном службом за запошљавање како да се структурирају групе - нпр., запослен, незапослен - ту има подгрупа у зависности од разлога незапослености, пензионер)
 - o Корисници материјалних/финансијских права у социјалној заштити (у складу са листом тих права званично дефинисаних законским оквиром у социјалној заштити)
- Критеријуми за селекцију корисника
 - o Навођење сваког критеријума појединачно
 - o Постојање писаних критеријума у форми правилника

B. Информисање јавности и корисника

- О услузи (ко пружа услугу, садржај услуге) - јавност, сви потенцијални корисници
- О почетку коришћења услуге - за кориснике који су одабрани за услугу
- О листи чекања - за кориснике на листи чекања

B. Услуга

- Садржај (списак активности које се обављају са корисницима)
- Инфраструктура услуге
 - o Површина радног простора за непосредан рад са корисницима

- o Опрема за рад са корисницима/пружање услуге
- o Потрошни материјали за рад са корисницима/пружање услуге
- o Трајање услуге на дневном нивоу у сатима
- o Трајање услуге у данима у току године (ако је услуга вишедневна и сл.)
- o Исхрана корисника
 - Број оброка у току дана по кориснику
 - Начин обезбеђивања оброка (сопствене кухиња или допремање из другог објекта)

Г. Запослени/ангажовани који раде на пружању услуге

- Број стручних радника и % од укупног броја ангажованих на пружању услуге
- Структура стручних радника по професији, полу, старости, дужини радног стажа
- Професионално усавршавање запослених на годишњем нивоу (број и врста семинара које су похађали; број оних који су унапредили формалну квалификацију и врста стечене квалификације)
- Број осталих радника (административни, техничко-помоћни) укључених у пружање услуге

Д. Финансирање услуге

- Укупна средства добијена за услугу из различитих извора
- Износ средстава из сваког појединачног извора (навести и назив извора) и % од укупног износа
- Структура трошења средстава за услугу (плате/хonorари, режијски трошкови, текуће одржавање радног простора, материјали - потребно је направити јасну и одређену структуру у складу са потребама Градске управе)
- Партиципација корисника у цени услуге

Управа уа дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту, на основу прикупљених и анализираних података од пружалаца услуга социјалне заштите и података о утрошеним средствима за реализацију материјалних права у овој области, припрема Годишњи извештај о оствареној социјалној заштити у Граду. Поређењем тог извештаја и Акционог плана социјалне заштите за исту годину, утврђује се ниво постигнућа и припрема Акциони план за наредну годину.

13. Прилози

13.1. Акциони план Стратегије развоја социјалне заштите у граду Нишу за 2015. и 2016. годину

Стратешки циљ 1: Успостављен систем прикупљања, чувања и ажурирања података значајних за социјалну заштиту у складу са националном и ЕУ статистиком

Мера и акција: __ 1.1. Креирање јединствене базе података о социјалној заштити на локалном нивоу и упитника за прикупљање података						
Носилац: Локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту - УДСПЗЗ)						
Активности	Врем. оквир (од-до)	Очекивани резултат(и)	Индикатор(и)	Извор верификације	Извор финансирања	Сарадници, партнери
Формирање радне групе за	2.квартал 2015.	Оформљена радна група од	Број и структура чланова радне	Одлука о формирању	Буџет ЛС,	ИТ стручњак, представник

припрему базе		највише пет чланова	групе	Радне групе	одговарајући пројекти	УДСПЗЗ, представници пружалаца услуга - установа соц. заштите и ОЦД-а
Утврђивање садржинских и техничких карактеристика базе	2. квартал 2015.	Дефинисане техничке и садржинске карактеристике базе	Број и врста података који се прикупљају; Предлог техничког решења будуће базе - Excel табела	Записници са састанака Радне групе за припрему базе; Израђене Excel табеле		
Усвајање базе као званичног оквира за праћење услуга социјалне заштите на локалном нивоу	3. квартал 2015.	Усвојена база	Одлука о усвајању базе донета од стране Градског већа	Објављена одлука на Интернет страници УДСПЗЗ и у Сл. листу града Ниша		УДСПЗЗ, Градско веће

Мера и акција: __1.2. Успостављање процедура за прикупљање, чување и ажурирање података јединствене за све пружаоце услуга социјалне заштите у Граду (која укључује и мере за санкционисање пружалаца услуга који не поштују процедуре)

Носилац: Локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту - УДСПЗЗ)

Активности	Врем. оквир (од-до)	Очекивани резултат(и)	Индикатор(и)	Извор верификације	Извор финансирања	Сарадници, партнери
Доношење одлуке о успостављању процедура	1. Квартал 2015.	Донешена одлука о успостављању процедура	Одлука о успостављању процедура донета од стране Градског већа	Објављена одлука на Интернет страници УДСПЗЗ и у Сл. листу града Ниша	ЛС Буџет	УДСПЗЗ
Припрема одговарајућег правилника о прикупљању, чувању и ажурирању података о пружању услуга социјалне заштите	2. квартал 2015.	Дефинисан начин о прикупљању, чувању и ажурирању података Припремљен правилник	Списак свих актера социјалне заштите који су у обавези да поштују правилник Број и врста података који се прикупљају и ажурирају			Представници пружалаца услуга (установе и ОЦД-а)
Усвајање правилника о прикупљању, чувању и ажурирању података о пружању услуга социјалне заштите	3. квартал 2015.	Усвојен правилник	Правилник	Објављен правилник на Интернет страници УДСПЗЗ и у Сл. листу града		УДСПЗЗ, Градско веће
Информисање потенцијалних пружалаца услуга и шире јавности о усвојеном правилнику	3. квартал 2015.	Информисани пружаоци услуга Одржана презентација	Списак потенцијалних пружаоца услуга Број присутних на презентацији Број прилога на ТВ-у	Списак присутних на презентацији Фотографије, Прилози		УДСПЗЗ

Стратешки циљ 2: Успостављен транспарентан систем наручивања услуга социјалне заштите од стране локалне самоуправе

Мера и акција: __2.1. Успостављање транспарентног система наручивања услуга социјалне заштите у складу са постојећим правним оквиром						
Носилац: Локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту - УДСПЗЗ)						
Активности	Врем. оквир (од-до)	Очекивани резултат(и)	Индикатор(и)	Извор верификације	Извор финансирања	Сарадници, партнери
Развијање	2.	Развијен модел	Креиран	Објављен	ЛС,	УДСПЗЗ и други

модела јавног позива од стране локалне самоуправе и упутства за пријаву (аплицирање) за потенцијалне пружаоце услуга	Квартал 2015.	јавног позива од стране локалне самоуправе и упутства за пријаву (аплицирање) за потенцијалне пружаоце услуга	свеобухватан модел јавног позива од стране локалне самоуправе и упутства за пријаву (аплицирање) за потенцијалне пружаоце услуга	модел јавног позива на Интернет страници УДСПЗЗ и у Сл. листу града	одговарајући пројекти	сарадници/партнери
Развијање модела понуде за пружање услуге за потенцијалне пружаоце (установе и организације), усклађеног за релевантним законским оквиром	3. Квартал 2015.	Развијен модел понуде за пружање услуге/а, за потенцијалне пружаоце	Креиран јасан и детаљан модел, понуде за пружање услуге/а за потенцијалне пружаоце	Објављен модел понуде за пружање услуге на Интернет страници УДСПЗЗ и у Сл. листу града	ЛС, одговарајући пројекти	УДСПЗЗ и други сарадници/партнери
Израда <i>Водича за транспарентно наручивање квалитетних услуга социјалне заштите у граду Нишу</i>	3. Квартал 2015.	Припремљена публикација <i>Водич за транспарентно наручивање квалитетних услуга социјалне заштите у граду Нишу</i>	<i>Водич за транспарентно наручивање квалитетних услуга социјалне заштите у граду Нишу</i>	Објављен <i>Водич</i> на Интернет страници УДСПЗЗ и у Сл. листу града	ЛС, одговарајући пројекти	УДСПЗЗ и други сарадници/партнери
Реализовање обуке о примени <i>Водича</i> за представнике локалне самоуправе и установе и организација - потенцијалних пружалаца услуга	4. Квартал 2015.	Реализована обука о примени <i>Водича</i> за представнике локалне самоуправе и установе и организација - потенцијалних пружалаца услуга	одржане најмање 2 полудневне радионице о примени <i>Водича</i> за представнике локалне самоуправе и установе и организација - потенцијалних пружалаца услуга (установе, ОЦД и организације приватног сектора) број присутних на обуци	Списак присутних Фотографије Пресс клипинг	ЛС, одговарајући пројекти	УДСПЗЗ и други сарадници/партнери

Стратешки циљ 3: Развијен систем локалних услуга социјалне заштите, у складу са стандардима услуга и захтевима за њихово лиценцирање, за осетљиве групе грађана који подржава њихову активну партиципацију и социјалну инклузију

Мера и акција: 3.1. Примена <i>Плана развоја услуга социјалне заштите у граду Нишу</i>						
Носилац: Локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту - УДСПЗЗ)						
Активности	Врем. оквир (од-до)	Очекивани резултат(и)	Индикатор(и)	Извор верификације	Извор финансирања	Сарадници, партнери
Дефинисање приоритета, плана развоја услуга социјалне заштите, у складу са потребама на локалу, које ће се развијати у	4. квартал текуће године за следећу годину	Дефинисани приоритети Донета одлука о приоритетима	Одлука о Плану развоја приоритетних услуга	Интернет страница УДСПЗЗ и у Сл. лист град Ниша	/	Градско веће, УДСПЗЗ

наредном периоду						
Дефинисање мера подршке за лиценцирање услуга у складу са приоритетима стандардима услуга и захтевима за њихово лиценцирање	1. квартал текуће године за следећу годину	Дефинисане мере подршке за лиценцирање Подигнут ниво квалитета за лиценцирање услуга	Одлука о мерама и услугама којима ће бити пружена подршка	Интернет страница УДСПЗЗ и у Сл. лист град Ниша	/	Градско веће, УДСПЗЗ
Спровођење мера подршке за лиценцирање	У континуитету	Спроведене мере подршке Обезбеђена могућност за лиценцирање	Број одржаних састанака Степен усклађености са правилником који уређује лиценцирање организација	Извештаји са састанака Предлог мера	ЛС, одговарајући пројекти	УДСПЗЗ, Све организације - пружаоци и потенцијални пружаоци услуге

Мера и акција: __3.2. У складу са моделом разрађеним у Плану развоја услуга социјалне заштите у граду Нишу, а у складу са приоритетима Града, развијање следећих услуга социјалне заштите: Помоћ и нега у кући за старије особе и ОСИ Дневни боравак за децу са сметњама у развоју Становање уз подршку за младе - привремено становање Помоћ и нега у кући за децу и младе са сметњама у развоју и/или инвалидитетом Предах услуга за децу са сметњама у развоју и/или инвалидитетом и њихове породице Персонални асистент за ОСИ, укључујући децу и младе са инвалидитетом Дневни боравак за старе Сигурна кућа за жртве насиља у породици СОС телефон за жене-жртве насиља Свратиште за децу Дневни боравак за старе Породични сарадник **Напомена: Наведене активности се односе на сваку услугу појединачно и усмерене су на достизање квалитета за лиценцирање услуге**

Носилац: пружаоци услуга социјалне заштите

Активности	Врем. оквир (од-до)	Очекивани резултат(и)	Индикатор(и)	Извор верификације	Извор финансирања	Сарадници, партнери
Израда и усвајање Правилника о начину и стандардима у пружању услуга које ће бити у складу са релевантним прописима у области социјалне заштите и Одлуком о правима из социјалне заштите на територији града Ниша. Документом регулисати: -критеријуме за кориснике поред наведених у Одлуци града -критеријуме за приоритетизацију корисника -програмске активности услуге -динамику пружања услуга / временско трајање услуга -сарадња са институцијама / садржај сарадње, садржај заједничког рада са корисницима	4. квартал 2015. и даље	Повећан квалитет и доступност услуга и могућност за лиценцирање организација	Степен усклађености програма услуга са минималним стандардима	Правилник	ЛС, одговарајући пројекти	ЦСР и други пружаоци услуга
Обезбеђивање редовног информисања јавности и потенцијалних корисника о услугама	3 - 4. квартал 2015. године	Повећана информисаност јавности и потенцијалних корисника Успостављен	Ниво информисаности грађана и потенцијалних корисника Број и врста канала	Огласна табла, писмена обавештења интернет сајт	ЛС	Све организације - пружаоци и потенцијални пружаоци услуге

		ефикасан систем информисања потенцијалних корисника различитим каналима информисања (огласна табла, Интернет сајт, писмено обавештење, телефон, е-мејл)	информисања, редовност и благовременост њиховог коришћења			
Доношење и спровођење одлуке на нивоу Града о вођењу успостављене јединствене базе података о корисницима од стране свих актуелних и потенцијалних пружалаца услуге	У континуитету	Побољшана доступност података о корисницима	Степен доступности података о корисницима (узраст, пол, образовна структура, степен подршке и потребе)	База података	/	Управа за примарну здравствену, дечју и социјалну заштиту
Успостављање електронске базе података о корисницима по: узрасту, полу, образовној структури, степену подршке и потребама, у складу са правним оквиром којим је уређена социјална заштита и даље уредно ажурирање базе	3 - 4. Квартал 2015. године	Повећана ефикасност вођења података о корисницима и њена усклађеност са правним оквиром	Степен доступности података о корисницима (узраст, пол, образовна структура, степен подршке и потребе)	Електронска база	ЛС, одговарајући пројекти	Све организације пружаоци услуге у сарадњи са Управом за примарну здравствену, дечју и социјалну заштиту
Израда програма рада сваке организације која је пружалац/потенцијални пружалац - дефинисање програмских активности које се реализују, у складу са спецификацијом услуга и минималним стандардима који се односе на услуге и у складу са потребама корисничке групе	4. квартал 2015. године	Повећан квалитет услуга	Степен усклађености програма услуга у складу са минималним стандардима	Програми рада	/	Све организације - пружаоци и потенцијални пружаоци услуге
Успостављање електронске базе података о запосленима и њиховом професионалном усавршавању, у складу са спецификацијом услуга и минималним стандардима који се односе на услуге	1 -2. квартал 2016.	Обезбеђено праћење професионалног развоја запослених (првенствено, стручних радника)	Степен усклађености професионалних квалитета запослених са минималним стандардима за одређене услуге	База података	ЛС	Све организације пружаоци услуге у сарадњи са Управом за примарну здравствену, дечју и социјалну заштиту
Израда елабората организација/пружаоца и потенцијалних пружаоца услуга о испуњености услова за пружање услуга (чији је садржај у складу са правилником којим се	1 -2. квартала 2016.	Обезбеђена могућност за лиценцирање организације	Степен усклађености елабората са правилником који уређује лиценцирање организација	Елаборати	/	Све организације пружаоци и потенцијални пружаоци услуге

уређује лицензирање организација)						
Дефинисање годишњег плана рада за 2016. годину који садржи циљеве и активности за: (1) инфраструктурне инвестиције; (2) развој запослених; (3) информисање шире и стручне јавности о услузи; (4) развој услуге у односу на проширење броја корисника, увођење нових садржаја и слично.	3 -4. квартал 2015.	Обезбеђена оперативност и ефикасност у раду у 2016. години	Степен релевантности и достигнути циљева и активности	Годишњи план рада за 2016.	ЛС	Све организације пружаоци и потенцијални пружаоци услуге
Праћење (мониторинг) пружања услуга: (1) анализа сопствених капацитета од стране пружаоца/пужалаца услуге; (2) анализа задовољства корисника; (3) финансијска анализа утрошених средстава	У континуитету	Повећан квалитет пружених услуга	Оцена кроз самоевалуацију, Степен задовољства корисника, Финансијска ефикасност услуге (шта је пружено у оквиру расположивих средстава)	евалуација	/	Све организације пружаоци и потенцијални пружаоци услуге
Припрема и достављање мониторинг извештаја локалној самоуправи	1.квартал текуће године за претходну годину	Идентификовани кључни показатељи успешности пружања услуге	Степен напретка у квалитету пружања услуге у односу на претходну годину	извештаји	/	Све организације пружаоци и потенцијални пружаоци услуге
Објављивање свих података и докумената релевантних за пружање услуга, нарочито: Правилници о начину, условима и стандардима у пружању услуга Годишњи извештаји;	1.квартал текуће године за претходну годину	Повећана транспарентност	Степен доступности података и докумената релевантних за пружање услуге Врста објављених докумената и података	Службени гласник Интернет сајт	ЛС	Управа за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту; Центар за социјални рад

Стратешки циљ 4: Развијена мултисекторска сарадња (социјална заштита-образовање-примарно здравство-организације цивилног друштва) у циљу социјалне заштите и унапређења инклузије друштвено осетљивих група

Мера и акција: __4.1. Развијање протокола о мултисекторској сарадњи свих актера социјалне заштите/пужалаца услуга социјалне заштите у Граду						
Носилац: Локална самоуправа (Управа за дечју, социјалну и примарну здравствену заштиту - УДСПЗЗ)						
Активности	Врем. оквир (од-до)	Очекивани резултат(и)	Индикатор(и)	Извор верификације	Извор финансирања	Сарадници, партнери
Формирање мултисекторског тима	1 -2. квартал 2015.	Оформљен мултисекторски тим	Број и структура чланова мултисекторског тима	Одлука о формирању мултисекторског тима	/	Градско веће, УДСПЗЗ
Доношење протокола који одговара потребама заинтересованих страна	1 -2. квартал 2015.	Донешен протокол Међусобна координација пружалаца услуга из јавног и цивилног сектора је подигнута на	Протокол	Службени гласник Интернет сајт	/	УДСПЗЗ Све организације - пружаоци и потенцијални пружаоци услуге

		ВИШИ НИВО				
Спровођење протокола	У континуитету	Повећана ефикасност организације рада и пружања услуга Повећан свеобухват корисника Повећана ефикасност планирања и трошења средстава за услугу	Број састанака мултисекторског тима Дефинисани начини комуникације Одржани редовни састанци мултисекторског тима	Спискови Фотографије Записници са састанака	/	УДСПЗЗ Све организације - пружаоци и потенцијални пружаоци услуге

13.2. Законски оквир у области социјалне заштите у Републици Србији

Закони

Закон о социјалној заштити, *Службени гласник Републике Србије*, 24/11

Закон о финансијској подршци породици са децом, *Службени гласник Републике Србије*, 16/02, 115/05, 107/09

Породични закон, *Службени гласник Републике Србије*, 18/05, 72/11

Закон о забрани дискриминације, *Службени гласник Републике Србије*, 22/09

Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом, *Службени гласник Републике Србије*, 33/06

Закон о волонтирању, *Службени гласник Републике Србије*, 36/10

Закон о удружењима, *Службени гласник Републике Србије*, 51/09

Закон о локалној самоуправи, *Службени гласник Републике Србије*, 129/07

Правилници

Правилник о стручним пословима у социјалној заштити, *Службени гласник Републике Србије*, 1/12

Правилник о изменама и допунама Правилника о стручним пословима у социјалној заштити, *Службени гласник Републике Србије*, 42/13

Правилник о ближим условима и стандардима пружања услуга социјалне заштите, *Службени гласник Републике Србије*, 42/13

Правилник о лиценцирању организација социјалне заштите, *Службени гласник Републике Србије*, 42/13

Правилник о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити, *Службени гласник Републике Србије*, 42/13

Правилник о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад, *Службени гласник Републике Србије*, 59/08, 37/10, 39/11, 1/12

Остали акти

Одлука о правима из области социјалне заштите на територији града Ниша, *Службени лист града Ниша*, 101/12

